Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă !

Romînia liberă

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÎNĂ

Anul XIII Nr. 3341 — 4 pagini 20 bani — Duminică 3 iulie 1955

IN NUMĂRUL DE AZI

— Conf. univ. ILIE STANCIU: O literatură mare pentru cei mici! (pag. 2-a)
— A. HOFFMAN: Premiera operei „Aida" de Verdi pe scena Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. (pag. 2-a)
— OLGA ILIEȘ: „Eminescu între contemporani" (pag. 2-a)
— B. BERCEANU și I. BECHERU: Succesele dobîndite — imbold pentru noi realizări — Lupta pentru calitate la fabrica „Proletarul" din Bacău (pag. 3-a)
— Ziua Flotei Aeriene Sovietice (pag. 3-a)
— RADU ȚIULESCU: Ceea ce nu vom îngădui niciodată (pag. 3-a)
— Sport (pag. 3-a)
— A 34-a aniversare a întemeierii Partidului Comunist Chinez (pag. 4-a)
— Sesiunea Academiei de Științe a U.R.S.S. consacrată problemelor legate de folosirea pașnică a energiei atomice (pag. 4-a)

Toată atenția organizării muncii pe șantierele de construcții

Ca o expresie a grijii partidului și guvernului pentru dezvoltarea economiei noastre naționale, pentru înflorirea țării, se ridică pe întregul cuprins al patriei numeroase construcții industriale, agricole, social-culturale precum și locuințe. Întreprinderile din cadrul Ministerului Construcțiilor au dat în folosință în primele patru luni ale anului 18 hale industriale, 1154 apartamente, cămine cu o capacitate totală de 1215 locuri, 76 ateliere, remize și grajduri pentru S.M.T.-uri și gospodării agricole de stat, etc.

La baza realizărilor dobîndite pe unele șantiere care au dat în folosință înainte de termen o serie de lucrări, care au realizat construcții de calitate folosind rațional materialele, stă buna organizare a muncii. Conducerile acestor șantiere învățînd necontenit din experiența constructorilor sovietici și-au concentrat în primul rînd eforturile pentru a asigura o bună organizare a muncii, ca pe această bază sigură să poată desfășura în condițiuni optime lupta pentru îndeplinirea planului.

Din realizările dobîndite pe unele șantiere nu se poate trage însă concluzia că situația organizării muncii pe șantierele de construcții ar fi satisfăcătoare. Organizarea muncii pe numeroase șantiere lasă încă de dorit; ea este cu atît mai nesatisfăcătoare cu cît sporesc neîncetat sarcinile în sectorul construcțiilor, cu cît datorită grijii partidului și guvernului, se îmbunătățesc condițiile de muncă. Pe șantierele noastre de construcții munca manuală este tot mai mult înlocuită cu mijloace mecanizate și elemente de mică mecanizare, se folosesc pe o scară mai largă elemente prefabricate. Toate aceste condiții noi nu sînt însă puse în întregime în valoare. Pe șantierul nr. 5-Medgidia de pildă, deși există betoniere în stare de funcționare, prepararea mortarului se face manual, risipindu-se forțe de muncă atît de necesare pe alte șantiere. În general, trustul nr. 10-Constanța care tutelează și acest șantier, dispune de un suficient parc de utilaje pentru a dota fiecare lot de muncă măcar cu o macara „Pionier", ori cu o bandă transportoare, etc. Aceste utilaje stau însă nefolosite în depozit, iar la multe locuri de muncă materialele sînt transportate cu mijloace rudimentare, tencuielile simple se execută manual. Utilajele acestui trust, prost întreținute, prost întrebuințate, sînt și prost reparate. Numai în trimestrul I stagnările de betoniere au însumat peste 2.100 ore.

Atît timp cît problemele organizării muncii nu sînt pe deplin rezolvate nu se poate realiza pe șantierele noastre de construcții o creștere sistematică a productivității muncii, o bună folosire a utilajelor, o aprovizionare ritmică și rațională cu materiale. Fără organizarea temeinică a muncii pe șantier, a fiecărui loc de muncă în parte, a brigăzilor de lucru, nu se poate vorbi despre aplicarea și răspîndirea metodelor înaintate, nu se poate pune capăt risipei de materiale care mai domnește pe unele șantiere.

O mare însemnătate pentru îmbunătățirea muncii în acest sector o are întocmirea judicioasă a proiectului general de organizare a fiecărui trust, precum și a proiectelor de organizare a întreprinderilor și șantierelor. Aceste proiecte de organizare — instrumente de bază pentru mobilizarea tuturor forțelor și resurselor în slujba îndeplinirii planului — sînt menite să stabilească măsurile ce trebuie luate pentru desfășurarea ritmică a lucrărilor, pentru realizarea sarcinilor în termenele prevăzute, în bune condițiuni tehnice, cu o productivitate maximă, obținută pe baza folosirii metodelor celor mai avansate de lucru, asigurîndu-se în același timp îndeplinirea sarcinii de reducere a prețului de cost.

Deși proiectul de organizare constituie un factor primordial pentru buna desfășurare a lucrărilor, nu toate conducerile de trusturi i-au acordat atenția cuvenită. În unele cazuri aceste proiecte au fost întocmite superficial, avînd omisiuni și nepotriviri.

La loc de frunte în cadrul proiectelor de organizare a șantierelor trebuie să stea preocuparea pentru cea mai bună organizare a fiecărui loc de muncă în parte. Organizarea temeinică a locurilor de muncă presupune asigurarea căilor de acces și de aprovizionare cu materiale, amplasarea utilajelor în imediata apropiere a punctului de lucru, dotarea cel puțin cu elemente de mică mecanizare, etc. Nedînd atenția cuvenită acestui lucru, conducerea șantierului „Orezul" al întreprinderii 172-Brăila nu a studiat organizarea locurilor de muncă amplasînd utilajele departe de fronturile de lucru. Din această cauză transportul mortarului se face cu mijloace rudimentare (tărgi) de la o distanță de peste 50 m.

O bună organizare a muncii pe șantierele de construcții presupune renunțarea la lucrul de unul singur sau în echipe răzlețe cu componență redusă. Un astfel de sistem de lucru frînează creșterea productivității muncii, împiedică utilizarea muncitorilor după pregătirea lor profesională, duce la o producție neritmică. Toate aceste neajunsuri pot fi înlăturate prin adoptarea soluției dată de constructorii sovietici prin organizarea brigăzilor complexe. Brigada complexă este o formație superioară de lucru, cuprinzînd muncitori de diferite meserii, care cooperează la executarea uneia sau a mai multor faze ale procesului tehnologic, executînd și operațiile auxiliare legate de acestea. Această formă de organizare adoptată pe unele șantiere din țară oferă cele mai largi posibilități de folosire a tehnicii și metodelor înaintate pentru obținerea unui mare volum de lucrări de construcții ieftine și de bună calitate. Brigada complexă condusă de Victor Pîntilie de pe șantierul Vatra Luminoasă al trustului nr. 3, a construit în cursul unui an 4 blocuri de locuințe cu un total de peste 5.200 m.c. zidărie.

Pe unele șantiere o serie de lipsuri frînează extinderea organizării muncii în brigăzi complexe. Odată constituite aceste brigăzi complexe nu au continuitate din cauza nepregătirii și neorganizării din timp a punctelor de lucru, din cauza insuficientei preocupări pentru o aprovizionare ritmică cu materiale. La trustul nr. 4-Hunedoara s-au descompletat din aceste motive 7 brigăzi, iar la trustul nr. 12-Timișoara, 12 brigăzi. Crearea condițiilor tehnico-organizatorice necesare bunei funcționări a brigăzilor complexe de lucru trebuie să stea în centrul atenției fiecărei conduceri de șantier. Maiștrilor, principali organizatori ai producției, le revine sarcina să depună toate eforturile pentru a asigura temeinica organizare a locurilor de muncă și sprijinirea brigăzilor complexe.

Ministerul Construcțiilor trebuie să combată pasivitatea manifestată de unele cadre de răspundere față de problemele organizării șantierelor. Se impun fără întîrziere măsuri pentru efectuarea unui control temeinic a activității șantierelor, precum și măsuri pentru lichidarea lipsurilor grave care se manifestă în această direcție.

Sarcinile mari, de răspundere, care stau în fața constructorilor din patria noastră pot fi pe deplin realizate. Ei pot construi mai repede, mai ieftin și mai bine punînd la baza întregii activități o temeinică și serioasă organizare a muncii.

Spectacol de gală cu opera „Aida"

Sîmbătă seara, la Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. a avut loc un spectacol de gală cu opera „Aida" de Giuseppe Verdi.

Au asistat tovarășii: Gh. Gheorghiu-Dej, Gh. Apostol, I. Chișinevschi, Chivu Stoica, general de armată Emil Bodnăraș, P. Borilă, general locotenent Al. Drăghici, Constanța Crăciun, S. Bughici, acad. I. Murgulescu, membri ai C.C. al P.M.R., membri ai guvernului, conducători ai instituțiilor centrale și organizațiilor obștești, oameni ai artei și culturii, un numeros public.

Au asistat membri ai corpului diplomatic.

Rolurile principale au fost interpretate de Ana Tălmăceanu-Dinescu, Zenaida Palli, Mircea Buciu, artiști emeriți ai R.P.R., Garbis Zobian, Al. Enăceanu și Viorel Ban.

Spectacolul este montat în direcția de scenă a regizorului Jean Rînzescu, iar conducerea muzicală o deține dirijorul Jean Bobescu, maestru emerit al artei din R.P.R. Decorurile și costumele sînt semnate de E. Cemodurov, laureat al Premiului Stalin, maestru emerit al artei din R.S.S. Tadjică, maestru emerit al artei din R.S.S. Lituaniană.

Conducerea baletului aparține lui Oleg Danovschi, artist emerit al R.P.R.

Spectacolul s-a bucurat de un frumos succes.

(Agerpres)

Și-a îndeplinit planul cincinal

ARAD. — Sîmbătă după amiază, colectivul uzinelor „30 Decembrie" a sărbătorit în cadrul unei adunări un eveniment de seamă în viața uzinei — îndeplinirea planului cincinal global.

În acești 4 ani și 6 luni, colectivul uzinei a dat patriei mii de metri de țesături în sortimentele cele mai variate și zeci de mii de articole diferite. Datorită introducerii unor serii de inovații și raționalizări în diferitele sectoare de producție, a introducerii de noi măsuri tehnico-organizatorice, aplicării metodelor de muncă sovietice Ciutkih, Korabelnikova și Jandarova, precum și a inițiativelor fruntașilor în producție din țara noastră, productivitatea muncii a crescut față de anul 1950 cu mai bine de 38 la sută.

În cadrul adunării, muncitorii, tehnicienii și inginerii s-au angajat să-și mărească eforturile în viitor pentru a da peste prevederile planului cincinal 70.000 kg. fire de bumbac, 150.000 m.p. țesături, să îmbunătățească calitatea produselor cu peste 10 la sută, să realizeze încă 8 noi articole de țesături și 78 desene noi de imprimeuri, iar prețul de cost al produselor să-l reducă cu 5 la sută față de sarcina de plan.

(Agerpres)

Recoltarea — cauză a întregului popor muncitor

* * * *

SE TREIERĂ RAPIȚA

Recolta trebuie strînsă la momentul potrivit. Orice întîrziere înseamnă pierdere de boabe. În multe comune din țara noastră, oamenii muncii de pe ogoare au recoltat rapița la vreme, apucîndu-se apoi de treierat.

În clișeu: Pe aria gospodăriei colective „Alexandru Sahia" din satul Paicu, comuna N. Bălcescu, raionul Lehliu, se treieră rapița.

Foto: P. CONSTANTINESCU

Ateliere mobile pentru repararea utilajului agricol

La 30 iunie au plecat de la uzinele „Vasile Roaită" din Capitală, spre gospodăriile agricole de stat Drăgănești-Olt din regiunea București, Negrești și Țepeș Vodă din regiunea Constanța, trei autocamioane pe care au fost amenajate ateliere mobile pentru repararea în cîmp a utilajului agricol.

Mai puține vorbe și mai multe fapte

Comuna Roșiori — regiunea Oradea — are pe teritoriul ei aproape 2000 ha. păioase. Pentru strîngerea recoltei de pe o asemenea întindere, pentru executarea la timp a tuturor lucrărilor de vară, se cereau făcute pregătiri temeinice, pregătiri care la data actuală să fi fost terminate. Dacă stai de vorbă cu Sigismund Reich președintele comitetului executiv al sfatului popular comunal rămîi cu impresia că așa s-a și întîmplat la Roșiori. Cercetînd însă faptele, vezi că lucrurile stau cu totul altfel, că pregătirile pentru recoltare sînt inadmisibil de întîrziate în această comună. Iată numai cîteva aspecte. Orzul a început să dea în pîrgă, dar membrii comitetului executiv în frunte cu președintele și deputații nu s-au interesat în ce stare se află secerătorile țăranilor muncitori, dacă sînt toate în bună stare ori unele mai au nevoie de reparații. După începerea secератului, va trebui să se pornească la cărat snopii la arie, la dezmiriștit, la transportatul cotelor. Dar comitetul executiv nu s-a interesat, ca împreună cu deputații să identifice numărul atelajelor existente în comună, să facă pentru aceste atelaje o asemenea rînduială încît fiecare dintre ele să poată fi folosit cu maximum de randament.

În ce privește problema amenajării ariilor, aceasta nici n-a fost luată în discuție încă de comitetul executiv. Așa dar, în ciuda spuselor președintelui Sigismud Reich, faptele arată că lucrurile stau destul de prost. E timpul să se treacă și la fapte. Problemele legate de pregătirea pentru recoltare trebuie rezolvate în timpul cel mai scurt. Să fie identificate secerătorile defecte pentru a fi reparate, să se întocmească un plan de lucru al atelajelor, să se amenajeze ariile.

Gata pentru strîngerea recoltei

SUCEAVA (de la corespondentul nostru). — Printre stațiunile de mașini și tractoare din regiunea Suceava fruntașe în lucrările de revizuire și reparare a întregului utilaj agricol ce urmează să fie folosit la strîngerea recoltei, se află și S.M.T. Botoșani.

Organizîndu-și munca pe ansamble și subansamble, mecanizatorii din această stațiune au reușit să revizuiască și să repare întregul parc de tractoare și mașini agricole.

În timpul lucrărilor agricole de vară vor funcționa două ateliere mobile, iar la dispoziția mecanicilor de sectoare vor fi patru rutiere dotate cu sculele și piesele de schimb necesare. Alte două rutiere vor asigura alimentarea continuă a brigăzilor de tractoare cu carburanți, lubrefianți și alte materiale.

În ultimul timp, stațiunea a mai fost dotată printre altele cu încă 5 noi secerători-legători și două combine autopropulsate S-4 sosite din Uniunea Sovietică.

În vederea calificării cadrelor necesare în campania de recoltare și dezmiriștit au fost școlarizați mai mulți tractoriști, 45 batozari, 16 minuitori de secerători-legători și tot atîția pontatori alimentatori.

Schimb de experiență între combineri

În regiunea Craiova însemnate suprafețe cultivate cu păioase vor fi recoltate în vara aceasta cu ajutorul combinelor. Pentru buna desfășurare a lucrărilor de recoltare cu combina, zilele trecute a avut loc la gospodăria agricolă de stat Moțăței, raionul Calafat, un schimb de experiență cu combinerii din regiune la care au luat parte și combinerii din regiunea Pitești. Cu acest prilej, numeroși combineri și-au luat angajamentul să realizeze zilnic cu combinele S-4, 20 tone cereale.

Angajamentele combinerilor au început să fie traduse în viață. Dumitru Boiangiu combiner la gospodăria agricolă de stat Moțăței a recoltat zilnic 31,50 tone de orz în loc de 27 tone cît se angajase, iar Ion Dumitru realizează de asemenea zilnic 25 tone cereale, în loc de 22 tone cît prevedea angajamentul luat în cadrul consfătuirii.

(Agerpres).

În întîmpinarea Congresului Mondial al Mamelor

Datoria de a apăra viața

Salut Congresul mondial al mamelor ce se va ține între 7 și 10 iulie, la Lausanne.

Și doresc — alături de milioane și milioane de femei — izbîndă deplină în lupta pentru interzicerea armelor atomice, distrugerea stocurilor existente, folosirea pe cale pașnică a splendidelor cuceriri în domeniul energiei nucleare. Creatoare de viață, femeilor le incumbă în mod normal datoria și dreptul de a apăra viața.

Fie ca efortul lor comun să contribuie puternic la construirea unei lumi mai bune, mai juste, mai frumoase, ferite pentru totdeauna de spectrul hidos al războiului.

ALISA HULUBEI
Doctor în litere

Mesaje către congres

De pe întreg cuprinsul țării sute și sute de cetățeni continuă să trimită scrisori și telegrame adresate femeilor din alte țări, delegate la Congresul Mondial al Mamelor.

„Sîntem convinse că rezultatele Congresului Mondial al Mamelor vor da un avertisment puternic celor care uneltesc un nou război, vor duce la întărirea unității de luptă a femeilor", se scrie într-o moțiune adresată delegatelor la Congres de către comisia de femei din raionul Ilia, regiunea Hunedoara.

Gînduri și sentimente asemănătoare însuflețesc milioane de femei ale patriei noastre în lupta lor comună pentru apărarea păcii, pentru a feri pe copii de ororile unui război. Inginera Paula Eftimiu, tehniciana Tereza Szükös și muncitoarea Elena Tănase, petroliste din raionul Cîmpina, regiunea Ploești, scriu: „Noi sîntem conștiente că roadele muncii noastre, cuceririle noi pe care le aducem științei și tehnicii sînt o contribuție efectivă la bunăstarea și progresul poporului nostru. Trimitem Congresului salutul nostru fierbinte și asigurarea devotamentului nostru în lupta pentru pace".

De la stațiunea experimentală agricolă din Lovrin, regiunea Arad, dr. Natalia Simulescu-Saru, laureată a Premiului de Stat, scrie delegatelor la Congres: „În timp de pace viața înflorește, iar știința progresează spre binele omenirii. Cu gîndul la adevăratele suferințe ale omenirii, să ne pătrundem cu toții de înțelesul cuvîntului „Pace" și să luptăm pentru realizarea ei".

„O să urmăresc cu atenție și grijă tot ce o să discutați și hotărîți voi, reprezentantele sutelor de milioane de femei din lumea întreagă, la Congresul Mondial al Mamelor, le scrie acestora învățătoarea A. Focșăneanu. Așteptăm să spuneți hotărît că dorim să creștem copiii pentru viață, pentru ca să se joace în liniște cît sînt mici, să învețe cînd sînt școlari, să cînte, să scrie, să muncească pentru o viață tot mai fericită".

„Cînd a izbucnit primul război mondial eram căsătorită și aveam doi copii — scrie delegatelor la Congres văduva Olivia Vlăduț. Războiul nemilos mi-a răpit soțul. Singura mîngîiere mi-au rămas copiii. În fiul meu cel mare vedeam stîlpul casei, speranța că-mi va ușura viața mea tristă. Voiam să devină învățător, să educe copiii în spiritul dragostei și al prieteniei între toate popoarele lumii. Dar visul meu s-a năruit: în cel de al doilea război mondial a căzut eroic luptînd împotriva cotropitorilor fasciști.

Trebuie să ne unim toate mamele din lume, toți oamenii cinstiți, împotriva urzitorilor de războaie, împotriva celor care urmăresc să împrăștie din nou dureri în sufletele mamelor".

* * *

In preajma bătăliei recoltării

Oameni din cîmpia bănățeană

Multicolora năframă a verii, revărsată cu dărnicie peste văile înmiresmate, își așteaptă acum marea clipă a împlinirii rodului, în discreta dar vasta simfonie a greerilor, în trilul avîntat și plin de optimism al ciocîrliei.

În blîndele și albele nopți de vară, spicele fragede și-au înălțat cu semeție fruntile ca apoi — sub povara boabelor — să le legene în adierea vîntului. Și acum, la umbra răchitelor vei afla din nou povestea bogată a culesului rodului. Dar pînă atunci vei afla poate încordarea oamenilor care au trudit pe aceste ogoare, făcînd pămîntul să rodească, vei afla cum s-au pregătit ei pentru strînsul grînelor.

Al cui va fi steagul?

Am cunoscut la Recaș, pe tarlalele întinse ale gospodăriei agricole colective „Kalinin", un om cu fața smeadă, cu trăsături energice, cu un moț de păr negru ca pana corbului revărsat pe frunte. Era într-un revărsat de zori, cînd picile nopții fugeau pe coline gonite de limpezimea răsăritului. Îl cheamă Anton Vințe și e de aici de prin partea locului, brigadier fruntaș la gospodăria colectivă.

...Privea îngîndurat lanurile pîrguite, mlădierea spicelor bogate și sorbea adînc mireasma cîmpiei. Apoi a spus aproape șoptit, cu vocea întretăiată de emoție.

— Ne pregătim de luptă. Asta este... Și nu e ușor!

Apoi a tăcut din nou, continuînd să cerceteze cu ochi de bun gospodar fiecare amănunt al lanului, fiecare perimetru pîrguit. Am auzit de multe ori cuvîntul acesta „luptă", dar aici în vecinătatea holdelor mi s-a părut că are o semnificație deosebită. Cuvîntul era rostit din toată ființa și căpăta un înțeles deplin în care încolțea apropiata izbîndă. Era vorba de o luptă pașnică, cu secerători și combine, cu brigăzi și steaguri, cu cîntece de dragoste ale fetelor, cu emoții nebănuite pentru fiecare bob cîștigat. O luptă cu cîntece, cu optimism nestăvilit, cu așteptare și împlinire și fără îndoială cu victorie... Și nu e ușor!... Vorbele lui Anton Vințe ne-au amintit de faptele aflate la gospodărie, de combina ferchesă care așteaptă să înfrunte lanul, de secerătorile-legători puse la punct, de Iosif Pelici, mecanicul șef al gospodăriei, de colectivistul Adalbert Micloș, de Rozalia Gabor. Aflasem de cu seară de munca lor fără preget, de cele peste 230 de hectare de grîu însămînțate la timp din primăvară... Și n-a fost ușor... am încercat să completez firul gîndurilor lui Anton Vințe... În istoria nescrisă încă a gospodăriei agricole colective din Recaș au fost multe opinteli, multe urcușuri greu de biruit, dar multe victorii cîștigate cu sudoare. Își amintesc cu mîndrie dar nu fără emoție, comuniștii din sat cum au pus în 1952 bazele gospodăriei agricole, cum s-au izbit dar au biruit împotrivirea chiaburilor. Acum, gospodăria numără 240 de familii și mai sînt încă mulți dornici să treacă pragul ei. Și apoi lupta cealaltă. N-a fost ușor să biruie printre deprinderile învechite metodele agrotehnice înaintate. Fruntași ca brigadierul Anton Vințe, Iosif Coro, Terezia Covaci, au dovedit în întrecere prin propria lor muncă că gospodăria poate obține roade tot mai bogate... Iar cei harnici i-au tras după ei și pe cei rămași mai la urmă. De pildă, intraseră la gînduri unii cu mecanicul Iosif Pelici. Ce dracu o fi buchisind în fiecare noapte? Ardea lampa la el, ca un luceafăr pribeag în geam pînă-n zori. Nu-l lasă inima pe mecanic văzîndu-i cum se trudeau oamenii să asigure recolta, și a avut și el o idee.

Și într-o zi Iosif Pelici a venit cu sufletul la gură la gospodărie. Găsise.

Mecanicul le-a arătat „invenția" lui. În locul cuțitului de la secvrătoare-legătoare a făcut un dispozitiv de forfecare pentru a putea culege grîul și orzul mai bine. Acum „mașinăria" se aplică și la alte gospodării agricole colective. Așa sînt oamenii din Recaș! Așa este și brigadierul Anton Vințe. La despărțire s-a codit o clipă apoi mi-a spus rîzînd: — Dar întrebarea e al cui va fi steagul de brigadă fruntașă?... Anii trecuți era mai ușor... Acum e mai greu... S-au ridicat mulți brigadieri și colectiviști harnici. Dar Vințe e încă greu de întrecut.

O tînără care nu are dreptate

Inginerul Ion Prodan primește rar scrisori. Drept e că nici nu scrie prea multe... De curînd însă, pe măsuța lui plină cu hîrtii și cifre complicate, a poposit un plic roz, parfumat... Desigur nu-i ușor lucru să fii tînăr, proaspăt absolvent al facultății din Cluj și să primești de departe un plic de la frumoasa gîndurilor tale. În noaptea aceea caldă de iunie, inginerul Ion Prodan a oftat îndelung și a fost tare mîhnit. Prietena lui îl anunța că nu-i mai scrie. Prea stă ca un urs la gospodărie și nu se mai gîndește cu lunile la cine-i e drag. Și îi scrie atît de rar. Ea s-a hotărît să nu-i mai trimită nici o scrisoare. Aceasta este povestea plicului roz... Cînd m-am despărțit de tînărul inginer, am plecat mîhnit parcă. Eram mîhnit pentru că tînăra nu avea dreptate.

Aș fi vrut să-l văd pe acest tînăr inginer ars de soare, cît suflet depune în munca lui, cum muncește cu entuziasm de dimineață pînă-n noapte pentru a fi gata toate pregătirile pentru recoltare. Are un voluminos jurnal, cu coperțile arse de soare, în care își înseamnă cifre și fapte, metode noi... Aceasta va fi poate lucrarea lui de aspirantură. Și uneori printre file se găsesc și rînduri despre fata dragă, despre dumneata, tovarășă care-l cerți că te-a uitat. Căci logodnicul dumitale nu este numai un inginer al cifrelor. În felul lui e un poet. Da. Un poet! Dacă ai răsfoi caietul lui cu însemnări din timpul muncilor agricole de primăvară, ai putea să simți cum strunele inimii îi vibrează la fiecare hectar însămînțat, cu fiecare cultură salvată de intemperii. Multe ai putea afla din caietul lui: Ai putea afla că el e aici la post, gata de luptă, cum spune Vințe baci. Și că trăiește cu pasiune și dăruire această luptă pe care dumneata nu o bagi în seamă. Ai putea afla din caietul lui despre alți doi tineri. Tractoristul Liubomir Milanov și șefa de echipă Veronica Micloș, care s-au cunoscut aici, la cîmp, în freamătul muncii... S-au cunoscut și s-au îndrăgit. Iar acum au făcut nuntă. Ai putea lua pildă de la ei. Ai mai putea afla — de data asta nu din caietul lui ci din vorbele oamenilor — cîte hectare de grîu însămînțat în toamnă a salvat cu știința lui, tînărul acesta firav. Aici la Recaș, colectiviștii îl iubesc. Atunci de ce să nu-l iubești și dumneata! Dacă te-ai gîndi puțin, sînt convins că te-ai hotărî să-i scrii. Merită cu prisosință. Iar dumneata — hotărît lucru — nu ai dreptate!

D. TABACU

Premiera operei „Aida" de Verdi pe scena Teatrului de Operă şi Balet al R. P. R.

A. Hoffman

Înscriind „Aida" printre marile sale spectacole care, îmbogăţind repertoriul, aduc totodată o nouă contribuţie la propăşirea vieţii artistice a ţării, Teatrul de Operă şi Balet al R.P.R. a făcut o alegere cît se poate de izbutită. În adevăr, aceasta creaţie a marelui compozitor italian Verdi, întrunind cele mai de preţ însuşiri ale geniului său, îmbină caracterul de largă accesibilitate, datorit inspiraţiei melodice fermecătoare, cu interesul dramatic şi cu veridicitatea personajelor în jurul cărora se desfăşoară acţiunea.

În drumul artistic al lui Verdi, opera „Aida" a însemnat un punct de răscruce. Ea reprezintă consacrarea maturităţii stilului său din ultima perioadă creatoare, pregătind în acelaşi timp cele mai desăvîrşite opere ale sale: Otello şi Falstaff.

În epoca de concepere a operei „Aida", forţei geniului muzical al lui Verdi i se adăugase şi acel simţ al discernămîntului literar şi dramatic ce îl determina să nu accepte decît cu greutate libretele care i se ofereau. Calitatea luase locul cantităţii, în timp ce chiar în perioada creatoare medie, operele apăreau cîteodată în ritmul de două sau chiar trei pe an, acum fiecare nouă lucrare era îndelung gîndită şi cizelată cu minuţiozitate.

Verdi a scris „Aida" la cererea kedivului Egiptului, Ismail Paşa, care dorea să dea o deosebită strălucire festivităţilor de inaugurare a Canalului de Suez, prin deschiderea unui nou teatru italian de operă la Cairo. Acest fapt e foarte cunoscut, dar un altul, mai semnificativ, e trecut deobicei cu vederea. Adevărul e că Verdi, ajuns în culmea gloriei sale, nu s-a interesat de avantajele materiale ale ofertei şi a refuzat în repetate rînduri pe emisarul regal. Imaginaţia sa creatoare a fost înflăcărată abia atunci cînd a primit schiţa libretului din partea vestitului arheolog francez Auguste Edouard Mariette, adînc cunoscător al istoriei şi monumentelor antice egiptene. Ceea ce l-a atras pe Verdi a fost faptul că i se deschidea posibilitatea de a crea o dramă muzicală puternică, în care personajele, evadînd din cadrul strîmt al convenţionalismului multor subiecte romantice, să fie animate nu numai de pasiuni individuale ci să reprezinte în acelaşi timp forţe sociale opuse. Sentimentul dragostei, în sufletul eroilor principali, Aida, Radames, Amneris se întîlneşte ori se ciocneşte cu simţul datoriei faţă de patrie. Una din cele mai impresionante figuri ale operei, aceea a regelui etiopian Amonasro e animată exclusiv de flacăra patriotismului. Astfel se dezvăluie adevăratul miez al creaţiei lui Verdi, care leagă „Aida" de operele eroice din tinereţea compozitorului, scrise sub înrîurirea ideilor mişcării revoluţionare „Risorgimento". Astăzi, „Aida" ne apare ca cea mai convingătoare exprimare a dragostei compozitorului pentru propria sa patrie, a cărei atît de îndelung aşteptată unire se desăvîrşea chiar în anul compunerii acestei opere.

Exaltînd patriotismul, Verdi se ridică în acelaşi timp împotriva urei între popoarele de naţionalităţi şi rase diferite şi a războiului nimicitor. În finalul operei, însăşi Amneris, fiica faraonului, aplecată deasupra mormîntului Aidei şi a lui Radames intonează rugăciunea pentru pace. Aceeaşi idee este puternic reliefată în tabloul „triumfului" din actul al doilea, unde tema „iertării prizonierilor", cîntată mai întîi de regele captiv, Amonasro, e reluată de întreg corul ce întruchipează masa poporului egiptean. De altfel, forţele întunecate, ce se opun împăcării între popoarele aruncate fără vrerea lor unul împotriva celuilalt, sînt caracterizate cu deosebită limpezime. Preoţii egipteni sînt aceia care cer pieirea prizonierilor şi tot ei îl trimit la moarte pe Radames. Faptul că adevăratul conflict al operei este cel social e dezvăluit de compozitor însuşi, prin limbaj muzical, în preludiul operei, pagină simfonică de adîncă expresivitate; aci, tema caracteristică a Aidei se înfruntă nu cu cea a rivalei sale în dragoste, Amneris, ci cu tema preoţilor egipteni, exponenţi ai fanatismului mistic, necruţător. Dînd viaţă personajelor sale, într-o acţiune dramatică ce îşi menţine, în pofida trecerii anilor, interesul, Verdi a respectat în acelaşi timp cadrul istoric real.

De cea mai mare însemnătate în stilul matur al lui Verdi, astfel cum se manifestă el în cadrul operei „Aida", este tendinţa compozitorului spre adevărul dramatic, spre ocolirea efectelor exterioare ori a situaţiilor „şablon", care înnunecaseră adesea unele din creaţiile sale anterioare. E nu numai instructivă, dar chiar pasionantă lectura corespondenţei lui Verdi cu Antonio Ghislanzoni, care e autorul versificării libretului operei; fiecare vers, fiecare idee erau îndelung analizate de compozitor, care a reuşit să obţină din partea colaboratorului realizarea literară exactă a concepţiei sale, cristalizată pînă în cele mai mici amănunte. Adesea Verdi preferă să se adreseze recitativului melodic, care îi permite să redea mai fidel acţiunea scenică. În scrisorile sale întîlnim pasaje ca acestea: „Îţi cer să găseşti cuvîntul scenic (parola scenica); prin aceasta înţeleg cuvîntul care

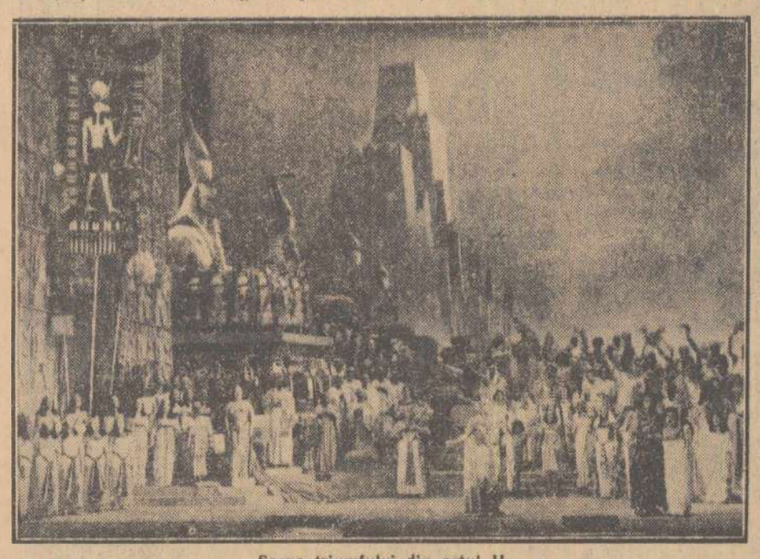

Scena triumfului din actul II

defineşte situaţia şi o face cît se poate de limpede... Mă vei întreba ce părere am despre vers, rimă şi strofă. Ei bine, cînd acţiunea o cere voi abandona ritmul, rima şi strofa împreună, şi voi întrebuinţa versul alb ca să spun exact şi răspicat ceea ce exprimă acţiunea. Există momente în operă cînd poeţii şi compozitorii trebuie să aibe talentul să nu scrie nici «poezie», nici «muzică»".

Acestei concepţii artistice evoluate şi de un accentuat realism îi corespunde complexitatea mijloacelor muzicale folosite de compozitor. Melodicitatea curgătoare a părţii vocale se îmbină de astădată cu ridicarea la nivelul corespunzător a expresivităţii orchestrei, ale cărei resurse de timbre şi culori variate sînt valorificate cu o măiestrie necunoscută în creaţiile anterioare ale lui Verdi. Împletirea contrapunctică a vocilor e desăvîrşită şi respectă întotdeauna stările sufleteşti ale diferitelor personaje, iar armonia subtilă subliniază adesea cu fineţe cele mai mici fluctuaţii ale sentimentului. Sistemul leit-motivelor caracteristice (de exemplu al Aidei, al preoţilor, etc) apare în strînsă legătură cu desfăşurarea scenică, pe care adesea o comentează, ori o completează în orchestră.

Această determinare a concepţiei lui Verdi, precum şi a trăsăturilor noi şi superioare care apar în „Aida", ne dă posibilitatea să apreciem cum se cuvine realizarea colectivului Teatrului de Operă şi Balet al R.P.R., care ne prezintă un spectacol într-adevăr impunător, obţinut la capătul unor eforturi îndelungate şi rodnice. Prin unele laturi ale sale, spectacolul reprezintă chiar punctul cel mai înaintat atins în munca artistică de pînă acum. În primul rînd, montarea! Nu există spectator care, după ce s-a lăsat cortina asupra ultimului tablou al operei, să nu fi rămas cu impresia puternică a măreţiei realizării scenice. Se cuvine însă analizată această impresie, deoarece ea nu rezultă nici din dimensiunile decorurilor, nici din aglomerarea figuranţilor ori din folosirea „trucurilor" regizorale cu care nu arareori publicul e intimidat în mod nu tocmai artistic. Valoarea montării „Aidei" constă în faptul că îţi dă într-adevăr impresia realităţii şi te transportă în epoca istorică, în lumea în care se petrece acţiunea, în care iubesc, suferă şi se jertfesc eroii operei. În ce priveşte desfăşurarea scenică, amploarea ei, ca şi în concepţia lui Verdi, corespunde necesităţii de a înfăţişa în întreaga lor însemnătate şi semnificaţie forţele care acţionează asupra eroilor, care le determină acţiunile. Astfel, decorul din Templul lui Fta (tabloul III actul I) sau din subterana acestuia (tabloul I actul IV), arată spectatorului caracterul monumental şi înfricoşător al edificiilor religioase egiptene, dominate de statuile zeităţilor şi deci şi înrîurirea pe care o aveau asupra conştiinţei credincioşilor. Fermecătorul decor nocturn al „tabloului Nilului", creînd cadrul de mister ce învăluie întîlnirea secretă a Aidei cu tatăl ei, dezvăluie în acelaşi timp frumuseţile acelui „fluviu sfînt" care a avut o atît de mare însemnătate în viaţa şi civilizaţia Egiptului antic.

Minunat realizat este de asemenea tabloul „triumfului lui Radames" din actul al doilea. Strălucirea decorului, proiectat pe fondul vast de culoarea nisipului deşertului, îmbinată cu mişcarea scenică bine condusă, creează imaginea acelor serbări ale victoriei pe cît de fastuoase pe atît de crude, care în antichitate constituiau visul mult dorit al căpeteniilor de oşti (ca Radames) şi le dezvoltau înclinaţia către faptele războinice răsunătoare. Luxul rafinat din palatele faraonilor ne este înfăţişat de asemenea cu o mare artă în decorul apartamentului lui Amneris. În genere, ceea ce caracterizează decorurile şi costumele pictorului decorator sovietic E. Cemodurov, căruia îi revine locul de frunte în reuşita spectacolului, este respectarea fidelă a stilului arhitectonic şi grafic egiptean, perfectul gust artistic şi o rară ştiinţă a combinaţiilor de culori. Şi de astădată, ajutorul pe care Teatrul nostru de Operă îl primeşte din partea oamenilor de artă sovietici, a fost hotărîtor. Regizorul Jean Rînzescu, asistat de tinere elemente talentate ca Dumitru Tăbăcaru, Anghel Ionescu-Arbore şi Lidia Mihail a reuşit să dea o linie ascendentă tensiunii dramatice a spectacolului şi să asigure, chiar de la premieră, o continuitate şi o claritate în mişcare anevoie de realizat, dată fiind complexitatea neobişnuită a decorului. În tablourile de masă, regia a minuit cu abilitate grupurile, în strînsă legătură cu relaţiile lor dramatice. Perfecţionările, pe măsura cîştigării unei experienţe sporite în spectacolele viitoare, vor trebui să meargă îndeosebi spre dezvăluirea mai completă şi mai sinceră a sentimentelor principalilor protagonişti.

În ce priveşte realizarea muzicală, trebuie spus că, în pofida meritelor ei, nu s-a putut încă ridica la valoarea celei scenice. Aducerea celor două laturi ale spectacolului la acelaşi nivel trebuie să constituie preocuparea permanentă a colectivului Teatrului de Operă şi Balet şi a conducerii sale. De altfel, pericolul acestei disproporţii a fost sezisat de Verdi însuşi, chiar în procesul de creaţie. Iată, de pildă, ce scria compozitorul libretistului Ghislanzoni, în legătură cu partea muzicală a scenei finale: „în mîini neexperimentate, ea ar putea să fie gîluită sau să devină monotonă. Trebuie să nu se întîmple astfel, pentru că, dacă nu e bine dezvoltată, faţă cu un aparat scenic atît de amplu, ea ar putea face efectul unui şoarece lîngă un munte". Comparaţia ar aparea desigur mult exagerată referitor la spectacolul „Aida", dar ea poate da în orice caz de gîndit.

Dirijorul Jean Bobescu, muzician de mare talent şi cu o îndelungată experienţă, imprimă interpretării un rîm viu şi mult elan. Poate însă că o grijă mai mare acordată detaliilor ar îmbunătăţi calitatea execuţiei. Între ansamblul vocal şi orchestră au fost adesea decalaje supărătoare, iar cîte odată expunerea instrumentală a diferitelor teme nu a fost reliefată îndeajuns de expresiv.

Dintre interpreţii rolurilor principale s-au evidenţiat în primul rînd Zenaida Pali şi Şerban Tassian. Personajul Amneris a fost redat de Zenaida Pali cu o puternică forţă de convingere, mîndria şi orgoliul fiicei faraonului îmbinîndu-se cu pasiunea dragostei mistuitoare. Vocea cîntăreţei a sunat amplu şi profund, acceniele nedepăşind însă niciodată limitele stilului autentic. Fără să obosească de-a lungul spectacolului, ea a reuşit să creeze în primul tablou al actului al patrulea momente de un zguduitor tragism, exprimînd tot zbuciumul sufletesc al eroinei. Această creaţie marchează drumul artistic ascendent al valoroasei noastre cîntăreţe, ce munceşte fără preget pentru desăvîrşirea măiestriei ei scenice şi muzicale. Şerban Tassian, integrîndu-se în poate cel mai frumos rol de bariton creat de Verdi, a dat viaţă unuj Amonasro plin de demnitate şi bărbăţie, dominînd ansamblul prin măreţia şi nobleţea sentimentului ce îl animă. Apariţia sa, ca prizonier, în scena „triumfului" are un puternic efect dramatic care nu face decît să crească prin participarea la următorul tablou, de pe malul Nilului. Gestul concordă totdeauna cu frazarea muzicală, ceea ce dă interpretării artistului o organicitate demnă de relevat. Ana Tălmăceanu-Dinescu a interpretat complexul şi dificilul rol al Aidei, dînd dovadă de simţ dramatic. Credem că o mai chibzuită dozare a mijloacelor teatrale şi vocale ar avea pe viitor o bună înrîurire asupra redării adecvate a acestui personaj. Vocea lui Dinu Bădescu a avut strălucirea şi căldura caracteristică, în interpretarea rolului Radames. Popularul nostru tenor s-a bucurat de mult succes din partea unui public ce îi urmăreşte întotdeauna cu dragoste apariţia pe scena operei. Dinu Bădescu e un cîntăreţ ce gîndeşte asupra artei sale; cît de mult ar sălta el în ochii celor care îl preţuiesc, dacă ar înlătura unele manierisme în cîntat ori unele gesturi încă necontrolate în atitudinea scenică, care îi mai umbresc încă realizările! Viorel Ban în rolul regelui, vădind cunoscuta sa muzicalitate şi dicţiunea de o mare claritate, precum şi Mircea Buciu în rolul marelui preot Ramfis au adus o contribuţie pozitivă la reuşita spectacolului.

O menţiune specială se cuvine corului, pregătit de Gheorghe Kulibin, care s-a integrat în desfăşurarea muzicală cu o participare artistică îmbucurătoare.

Episoadele de balet, studiate sub îndrumarea lui Oleg Danovski au creat atmosfera necesară şi ne-au amintit adesea, prin mişcările reţinute, pline de graţie, desenele de pe vestiţele vase egiptene. Dintre soliştii baletului îndeosebi Valentina Massini a dovedit mult temperament şi siguranţă tehnică.

Nu putem încheia fără a sublinia munca devotată a realizatorilor tehnici ai spectacolului, în frunte cu Gheorghe Moroianu, care au făcut faţă unor sarcini neobişnuit de grele şi de multiple.

Lichidînd treptat unele lipsuri, după această premieră atît de călduros primită de public, spectacolul „Aida" se va înscrie printre realizările de seamă ale artei noastre interpretative.

„Eminescu între contemporani"

S-au împlinit 66 de ani de cînd s-a stins din viaţă autorul „Luceafărului" şi „Scrisorilor". Cu acest prilej s-a deschis la Casa Scriitorilor o expoziţie comemorativă: „Eminescu între contemporani". E o expoziţie modestă ca aspect, dar valoroasă ca un tezaur. Manuscrisele, cărţile, scrisorile, facsimilele şi fotografiile nu-s numai o ilustrare a vieţii şi operei poetului; ele sînt în acelaşi timp documente despre lumea contemporană lui.

Epoca atît de fecundă în oameni luminaţi, cu rol uriaş în progresul culturii patriei noastre, dar şi în reformatori de cafenele, pseudoliteraţi, compilatori şi misiţi de idei şi idealuri, e reprezentată prin ceea ce a avut într-adevăr mare. Aci găseşti figurile oamenilor ale căror opere au zugrăvit racilele acelei epoci, stigmatizînd pe farsori şi înconjurînd cu dragoste ceea ce era frumos şi nobil: Creangă, Caragiale, Slavici, Vlahuţă. Aceştia au fost contemporanii marelui Eminescu. Contemporani care i-au fost totodată tovarăşi de idealuri şi nu arareori, de suferinţă.

Expoziţia începe cu o colecţie de fotografii: părinţii, fraţii, surorile şi casa de la Ipoteşti, dăruită în 1929 din ordinul vreunui „slujitor" al culturii româneşti. Eminescu personal apare rar în fotografii. Rătăcitorul veşnic flămînd, al cărui singur bagaj erau manuscrisele, n-avea nici cu ce, nici pentru ce să-şi eternizeze mizeria. Alături de rarele lui portrete, găseşti pe-ale prietenilor săi, cu care a împărţit pîinea amară a săraciei, durerile, nepăsarea potentaţilor dar şi dragostea poporului. Printre aceste portrete se află, înrămate, fragmente de manuscrise, facsimile, mărturii de-ale poetului şi de-ale contemporanilor săi. În vitrine sînt aşezate exemplare din puţinele ediţii apărute în timpul vieţii autorului. Numeroase sînt însă ediţiile tipărite azi, în vremea de preţuire deosebită a operei lui ce n-a putut oferi la vreme creatorului ei nici linişte nici bucurii, nici măcar pîinea de toate zilele.

Adevărul care răzbate din mijlocul atîtor mărturii este prietenia care a unit pe Eminescu cu Creangă, Caragiale, Slavici, Vlahuţă şi alţi oameni ce l-au înţeles, l-au apreciat şi l-au apărat. Emoţionantă e prietenia dintre meşterul rîmelor şi cîntăreţul înţelepciunii poporului, Creangă ţăranul. Cel pe care junimiştii l-au numit astfel cu oarecare îngăduinţă boierească, garnisită cu destul dispreţ, a fost pentru Eminescu nu numai dovada talentului şi nobleţii omului din popor, dar şi un sprijin moral. Aci, în vitrine, sînt operele humuleşteanului: „Harap-Alb", „Soacra cu trei nurori" şi vestitele lui „Amintiri din copilărie". În bojdeuca de pe coasta Ţicăului, marele Eminescu nu găsea numai un loc la măsuţa scundă cu trei picioare, dar şi fărîma de bucurie — singura de altfel — ce i-o prilejuia optimistul lui prieten, c-o snoavă, c-un basm.

Caragiale, Slavici, tovarăşii de redacţie, de nopţi nedormite, stau alături de el. Ceea ce fusese pentru Eminescu, Creangă la Iaşi, a fost Caragiale la Bucureşti. Caragiale cu farfurizii, caţavencii şi venturianii lui, mai uşura năduful şi amarul marelui poet. Căci pe toate aceste personaje Eminescu le cunoştea şi le înfiera cu versul şi uneori cu proza. Găseşti în expoziţie un pasaj dintr-un articol publicat în „Timpul", unde îşi precizează atitudinea: „Nu sîntem continuatorii boierilor (asta într-un ziar conservator — n.n.) şi chiar de-am voi, n-am putea să fim, iar de-am putea n-am voi". Doar aceştia i-au amărît chiar şi ultimele zile. Sărac, bolnav, scria lui Vlahuţă: „...nu te pot încredinţa cît de odioasă e pentru mine această specie de cerşetorie, deghizată sub titlul de subscripţie publică, recompensă naţională, etc".

Creangă, Caragiale, Slavici, Vlahuţă, au fost printre cei puţini care l-au iubit şi ajutat în viaţă. Şi după moarte tot ei au fost cei ce l-au apărat. Ei au spus contemporaneităţii şi posterităţii adevărul despre „nenorocitul şi marele poet", — cum l-a numit în anunţul mortuar ziarul „Lupta".

Iată ce spune Vlahuţă: „A adormit în sfîrşit, această jertfă glorioasă a unei societăţi frivole şi nepăsătoare. Într-o ţară cu atîtea nulităţi triumfătoare, un poet atît de mare şi de cinstit nu putea să moară decît într-un spital de nebuni..."

Iar Slavici striga cu indignare în faţa acelor nulităţi care sugrumau totul în ţara noastră: „Eminescu? Noi, care am trăit cu dînsul, nu putem să ni-l aducem aminte fără să-l vedem stînd de azi pînă poimîne, nemîncat şi nedormit".

Şi ca desăvîrşire a operei ei, burtă-verzimea cocoţată în capul tuturor dregătoriilor, i-a nesocotit pînă şi memoria.

★

Expoziţia „Eminescu între contemporani" înfăţişează înalta preţuire de care se bucură azi Eminescu şi opera lui. A fost redat poporului prin nenumărate ediţii ale operelor, studii, colecţii. Nu numai el; ci şi toţi acei ce au luptat şi creat valori pentru popor. Însăşi această expoziţie exemplifică preţuirea şi dragostea poporului faţă de marele nostru poet.

OLGA ILIEŞ

Expoziţia de artă populară a cadrelor didactice şi a elevilor

În cinstea celui de-al IV-lea Congres al Sindicatului muncitorilor din învăţămînt, s-a luat iniţiativa de a se organiza la clubul Sindicatului muncitorilor din învăţămînt din Capitală o expoziţie cu obiecte de artă populară confecţionate de cadrele didactice şi de elevii şcolilor elementare şi medii din ţară. Expoziţia are ca scop dezvoltarea dragostei faţă de cele mai bune tradiţii ale poporului nostru în domeniul artei populare. Ea va ilustra rolul pe care-l au cadrele didactice în păstrarea tradiţiilor artistice ale poporului nostru, în dezvoltarea gustului pentru frumos al tineretului.

În cadrul expoziţiei vor fi expuse ţesături şi cusături, sculpturi în lemn şi în os, împletituri din rafie, răchită, piele, papură, pipirig şi paie, obiecte de ceramică şi picturi.

În cadrul acestei prime expoziţii, se vor mai prezenta diferite fotografii cu aspecte din activitatea învăţătorilor şi profesorilor fruntaşi în ceea ce priveşte munca de sprijinire a dezvoltării artei populare. Comisiile care au luat fiinţă în vederea organizării expoziţiei vor culege şi selecţiona, din diferite raioane şi regiuni, pînă la 20 iulie a.c., cele mai reprezentative obiecte.

Comitetele sindicale regionale care vor prezenta la expoziţie cele mai valoroase obiecte vor fi premiate cu aparate de radio, aparate de fotografiat, biciclete. Pentru membrii de sindicat care vor prezenta cele mai reprezentative obiecte se vor acorda cîte trei premii pentru fiecare gen de artă. Expoziţia de artă populară se va deschide la 1 septembrie a.c.

CĂRŢI NOI

care vor apare

IN EDITURA DE STAT PENTRU LITERATURA POLITICA

K. MARX — **Capitalul, Vol. III partea a II-a**
V. I. LENIN — **Opere, Vol. 28**
MAO ŢZE-DUN — **Opere alese, Vol. 3**
GH. GHEORGHIU-DEJ — **Pentru întărirea alianţei dintre clasa muncitoare şi ţărănimea muncitoare**
A. GRAMSCI — **Scrisori din închisoare**

O literatură mare pentru cei mici!

Conf. univ. Ilie Stanciu

Făurari de frumuseţe,
De imagini şi minuni!
Lumea are atîtea feţe
La cinci ani şi două luni.

Păsări, pajişti, bob de rouă,
Între flori un mic popas,
Orice pas e-o vrajă nouă,
E-o uimire, orice pas.

Aceste versuri ale lui Cicerone Theodorescu puse în fruntea culegerii sale de poezii „Făurari de frumuseţe" dezvăluie adînca însemnătate a literaturii pentru copii.

Primii paşi făcuţi în viaţă înseamnă pentru cei mici descoperirea a tot mai multe minunăţii care le încîntă ochiul, le bucură inima şi le luminează mintea. Sînt povestiri pe care copiii le ascultă pe cînd nici nu cunosc buchile, sau cărţi pe care le citesc în primii ani ai şcolii şi pe care nu le mai uită toată viaţa. Mulţi dintre micii cititori iubesc cărţile cu pasiune, stau serile tîrziu, înghiţind filă după filă şi nu se îndură să se culce pînă nu află ce s-a întîmplat cu eroii din poveste. Ciţi copii nu au prins curaj şi îndemn pentru lupta neistovită împotriva nedreptelor orînduiri din trecut, citind despre faptele viteţeşti ale unor luptători ca Robin Hood, Stenka Razin, Tudor Vladimirescu! Multor copii cartea le-a întărit dragostea de viaţă şi încrederea în oameni.

— „Ehei, cît de timpuriu aş fi pierdut încrederea în tot ce are omul mai bun şi curat, să nu fi nădăjduit că pe lumea asta mai sînt încă eroi de măsura lui Athos, Portos, D'Artagnan şi alţii asemenea lor" — mărturiseşte Maxim Gorki în paginile sale autobiografice.

Lacrimile a zeci de generaţii de copii şi tineri au scăldat paginile cărţii „Coliba lui Moş Toma" atunci cînd eroul principal era ucis de neguţătorii de sclavi; rîsul lor sănătos a însoţit fiecare peripeţie a lui Tom şi Huck, minunaţii copii din povestirile lui Mark Twain, o întristare apăsătoare îi cuprinde la moartea lui Moş Arhip şi a nepotului său Leonka, atît de viu prezentaţi de Maxim Gorki; simţeau o caldă prietenie pentru Nică al lui Ştefan al Petrei Ciubotarul, eroul „Amintirilor" lui Creangă, sau pentru Lizuca din „Dumbrava minunată" a lui Mihail Sadoveanu.

Cheltuirea generoasă a acestei pasiuni, sentimentele înălţătoare care stăpînesc pe micul cititor, dorinţa lui fierbinte de a fi asemenea cu eroii iubiţi sînt stropi de ploaie binefăcătoare care fac să rodească ogorul încă nelucrat al viitorului caracter. Cartea este unul dintre mijloacele cele mai însemnate ale educaţiei, căci ea deschide calea către sufletul omului.

În ţara noastră, grija pentru copii este una dintre condiţiile de bază ale politicii de stat. Dacă socialismul înseamnă primăvara omenirii, copiii sînt viitorii ei făurari. Nicicînd omenirea, în cele mai îndrăzneţe visuri, n-a putut întrevedea o copilărie mai fericită decît aceea pe care o creează socialismul. Fiecare copil al nostru este o păricică din fondul de aur al socialismului, fiecare copil este un viitor creator, un viitor constructor. Dacă înainte vreme visurile generoase ale copiilor şi tineretului se loveau de împotrivirea orînduirilor nedrepte, astăzi visul copiilor se împleteşte cu visul întregului nostru popor muncitor.

În aceste condiţii s-a născut şi s-a dezvoltat noua noastră literatură pentru copii. La fundamentul ei găsim piatra preţioasă a operelor clasicilor literaturii noastre: Anton Pann, Alecsandri, Creangă, Eminescu, Caragiale, Slavici, Vlahuţă, Delavrancea, Sadoveanu şi ale altor scriitori valoroşi, precum şi exemplul strălucit al literaturii sovietice pentru copii şi al literaturii universale.

În cei şase ani de la înfiinţarea Editurii Tineretului au apărut 1.165 de cărţi diferite cu un tiraj total de 22.211.615 volume, dintre care 9.000.000 se adresează preşcolarilor, şcolarilor mici şi pionierilor. Aceste cifre nu mai au nevoie de nici un comentariu.

Începuturi promiţătoare au fost înregistrate în domeniul literaturii scrise pentru preşcolari. Poetul Tudor Arghezi le-a povestit acestor copii despre munca laolaltă a harnicelor albine din „Prisaca", Otilia Cazimir, A. Toma, Barbu Lăzăreanu au scris pentru copii versuri minunate şi pline de tîlc. Copiii îl cunosc pe Sfredeluş cel îndrăzneţ din poeziile lui Demostene Botez; au urmărit plini de emoţie lupta poporului de gîngănii împotriva cotropitorilor în „Întîmplarea din grădină" a lui Cicerone Theodorescu, au aflat despre aventurile lui „Moţ gălbui", marinarul trufaş din povestirea în versuri a lui Ana Tudoraş, au făcut cunoştinţă cu viaţa dintr-o colectivă din culegerea de poezii „La noi în gospodărie" de Mioara Cremene.

Basmul şi-a reciştigat locul pe care o scurtă vreme i-l contestau unii nepricepuţi. Odată cu retipărirea basmelor vechi şi valoroase, au apărut noi povestiri în care începem să recunoaştem basmul epocii noastre. Înaltul conţinut de idei, îmbinat cu o măiestrie artistică deosebită din basmul „Nică fără frică" al Ninei Cassian, sau din culegerea de basme a lui Vladimir Colin a fost răsplătit prin acordarea Premiului de Stat.

Copiii mai mari, şcolarii şi pionierii îl cunosc şi-l iubesc pe curajosul Ciortan, eroul povestirii lui Petre Luscalov, „Nufărul roşu" sau pe Ştefănel Vertea şi pe Iorgu Hurduc „inimoşii" eroi ai povestirii Gicăi Iuteş, pe „amiralul" Sandu Danu şi pe toţi copiii vioi şi întreprinzători din romanul „Marea bătălie de la Iazul Mic" al lui Octav Pancuţaşi.

Începuturile povestirii de aventuri au fost făcute de Radu Tudoran în pasionanta descriere a peripeţiilor goeletei româneşti „Speranţa" şi a echipajului ei care cu „Toate pînzele sus" au plecat cutezători din portul Galaţilor şi au cutreierat mările şi oceanele pînă au ajuns în Ţara de Foc.

Am amintit doar numai cîteva din lucrările care au fost primite cu bucurie de micii cititori.

Cărţile pentru copii, deşi sînt tipărite în tiraje de zeci de mii de exemplare, se epuizează în cîteva zile de la apariţie. Aceasta este o dovadă a setei nepotolite a micilor cititori pentru operele literare. Copiii formează masa cea mai largă de cititori din ţara noastră, asupra lor cartea are o influenţă uriaşă, cu mult mai mare decît asupra omului adult. Din aceste milioane de copii vrem să creăm oameni întregi şi sănătoşi, oţeliţi pentru muncă şi luptă. Iată cîte argumente serioase pledează pentru atenţia deosebită care trebuie acordată problemelor legate de literatura pentru copii, iată de ce avem nevoie de cît mai multe cărţi valoroase pentru cei mici.

Critica noastră literară nu a înţeles multă vreme marea importanţă a acestei ramuri de creaţie. De abia în ultimul timp s-a început să se analizeze mai adînc şi mai sistematic cărţile scrise pentru copii. Din discuţiile apărute în presă şi din dezbaterile care au avut loc recent la Uniunea Scriitorilor s-a putut constata că deşi s-au făcut paşi însemnaţi în acest domeniu, în faţa scriitorilor şi criticilor literari se ridică mereu noi probleme de creaţie.

Una dintre problemele care a stîrnit cele mai multe discuţii este aceasta: cum trebuie să fie copilul, eroul povestirilor noastre? Ideal, fără pete, fără umbre, pentru a putea servi de exemplu celorlalţi copii, spun unii. Astfel de copii nu există, răspund pe bună dreptate alţii; dacă ne-am lua după această teorie am crea în locul unor copii adevăraţi nişte păpuşi, nişte fantoşe pe care cititorii le-ar respinge cu dezgust. Copilul trebuie să fie viu, liber în mişcări, să acţioneze în mod natural. Dar din dorinţa de a-l prezenta pe copil cît mai viu, unii scriitori alunecă spre un exces de „şmecherie" şi „zburdălnicie". Copiii din unele povestiri sînt obligaţi să spargă geamurile, să-şi rupă în fiecare zi o pereche de pantaloni, să fugă de spălatul pe dinţi şi să răspundă obraznic bunicii.

Problema, după cum se vede este interesantă, dar rezolvarea ei va veni numai printr-o observare atentă şi îndelungată a copiilului în viaţa lui de toate zilele, prin sezisarea elementelor specifice care-i deosebesc pe copii de adulţi şi care-i diferenţiază între ei. Nu credem că Dickens şi-a pus o problemă asemănătoare cînd a început să scrie viaţa lui David Copperfield. El nu s-a întrebat ce are şi ce n-are dreptul să facă eroul său, ci l-a lăsat să acţioneze liber, să trăiască în voie, prezentîndu-l astfel în opera sa, fără a-l turna în nici o schemă dinainte pregătită. La fel credem că au procedat toţi marii scriitori cînd au creat figurile de neuitat ale atîtor copii, eroi ai povestirilor lor.

Un alt aspect al discuţiei pune problema existenţei copilului ca personaj negativ în literatură. Mulţi înclină să creadă că un astfel de personaj nu poate exista, deoarece copilul este un produs al educaţiei, că iniţial fondul lui este bun şi, prin urmare, nu copilul poate fi făcut vinovat de acţiunile sale, ci cei care îl educă. Se poate însă ca întreaga discuţie să pornească de la înţelegerea diferită a noţiunii de personaj negativ în literatura pentru copii. Cu toţii sîntem de acord că un copil încă neformat, fără o concepţie proprie asupra vieţii nu poate fi considerat drept un element negativ, categoric recalcitrant oricărei influenţe educative. Ar fi greşit şi chiar caraghios ca un copil să fie înfăţişat ca un înrăit duşman de clasă, ca un criminal care acţionează în mod conştient împotriva oamenilor cinstiţi. Dar personajul negativ în opera literară apare în lumina în care este prezentat de scriitor şi identificarea lui ca atare se face de către cititor pe cale afectivă. Personajul negativ este creat de scriitor din adînca şi veridica reflectare a realităţii. Scriitorul ia atitudine faţă de personajele sale. Pe unele le iubeşte şi le încălzeşte cu toată căldura sufletului său de artist; aceste personaje devin dragi şi cititorului care recunoaşte în ele propriile sale pasiuni, trăieşte cu ele aceleaşi emoţii şi visează să ajungă cîndva ca aceşti eroi de la care învaţă şi cu ajutorul cărora iese întărit. Alte personaje, antipatice scriitorului, apar ca atare şi cititorului, pe acestea el le dispreţuieşte, le urăşte uneori, se bucură cînd sînt înfrînte şi se întristează cînd ele reuşesc. Acestea sînt personajele negative care există în realitate şi pe care nu le putem desfiinţa printr-o „hotărîre".

Astfel de personaje se găsesc şi printre copii. Sid, fratele lui Tom Sawyer este profund antipatic cititorului, datorită caracterului lui perfid, la fel ca şi Nicu Oşlobanu din „Amintirile" lui Creangă, sau ca intrigantul Chivu din povestirea „Nufărul roşu". Astfel de copii reprezintă personaje negative, şi tocmai prin confruntarea lor cu figurile luminoase ale lui Tom, Huck, Nică al lui Ştefan al Petrei, Ciortan şi Sanda, cititorul ia atitudine şi începe să iubească pe unii şi să-i dispreţuiască pe ceilalţi.

În orice caz, discuţiile care se vor mai purta vor duce la lămurirea acestei probleme, ca şi a altora de care nu ne-am ocupat aci. Dar indiferent de poziţia pe care se situează participanţii la discuţii, s-a ajuns la o concluzie care a fost acceptată fără rezerve de către cei care se ocupă de problemele literaturii pentru copii: necesitatea ca şi literatura pentru copii să reflecte veridic realitatea.

Cum trebuie să fie personajul-copil în literatură? Aşa cum este în viaţa de toate zilele, cu bucuriile şi amărăciunile sale, cu micile sale izbînzi şi eşecuri, cu vioiciunea, hazul, căldura şi optimismul care sînt proprii copilăriei, cu visele lui îndrăzneţe care-l poartă spre depărtările viitorului. În măsura în care o carte reflectă artistic imaginea unor astfel de copii, ea devine o operă de valoare. Discuţiile sînt rodnice, lupta de opinii trebuie stimulată, critica trebuie să acţioneze din plin, dar în toate trebuie să se reflecte dragostea şi atenţia deosebită pentru această ramură a literaturii noastre.

Discuţiile şi dezbaterile purtate recent au adus în atenţia tuturor problemele literaturii pentru copii, ceea ce este foarte bine. Ar fi păcat însă ca odată cu încheierea dezbaterilor de la Uniunea Scriitorilor să se aştearnă din nou tăcerea peste munca harnică şi creatoare a scriitorilor pentru copii. Uniunea Scriitorilor şi Editura Tineretului vor trebui să răspundă apelului lansat de scriitori şi să înfiinţeze „Casa de creaţie a literaturii pentru copii" unde să se dezbată mereu şi pe larg aceste probleme şi unde scriitorii vechi şi noi să poată primi îndrumarea şi încurajarea aţît de preţioasă în munca de creaţie artistică.

Discutarea acestor probleme, popularizarea cărţilor şi scriitorilor vor ajuta la cunoaşterea literaturii pentru copii de către aceia care se ocupă nemijlocit cu munca educativă. Din statistica întocmită de către Ministerul Culturii constatăm cu surprindere că numai un număr foarte mic de învăţători şi profesori citesc cărţile scrise pentru copii. În acest caz este greu de înţeles cum pot ei să îndrume lectura elevilor de pregătirea cărora răspund. Deşi librăriile sînt pline cu cărţi pentru copii, deşi acestea se pot găsi în bibliotecile şcolare şi în cele publice, totuşi se mai găsesc învăţători ca cei de la o şcoală elementară din Bucureşti care au dat elevilor din clasa I elementară drept premiu cărţi valoroase ca „Lumina de la ulmi" de Horia Lovinescu şi „Cetatea de foc" a lui Mihail Davidoglu, dar care nu sînt potrivite pentru copii. De aceea nu este de mirare că chiar unii lucrători din învăţămînt mai declară şi astăzi cu amărăciune: „Păcat că nu avem şi noi cărţi bune pentru copii!" Aceasta ne aduce aminte de păţania aceluia care îşi căuta ochelarii şi nu ştia că-i poartă pe nas.

Pentru cunoaşterea şi valorificarea literaturii noastre pentru copii, Ministerul

Ştafeta internaţională a Festivalului soseşte astăzi în Capitală

Tineretul patriei noastre primeşte astăzi la Giurgiu, pe „Podul prieteniei", de la tineretul bulgar, Ştafeta internaţională a Festivalului.

De aici, ştafeta ce se îndreaptă spre Varşovia — oraşul gazdă al celui de al V-lea Festival Mondial al Tineretului şi Studenţilor — va fi purtată spre Bucureşti de ciclişti din oraşul Giurgiu şi alergători din regiunea Bucureşti. Ştafeta va fi primită de tineretul din Capitală în cursul după amiezii, pe stadionul Republicii, unde se dispută două întreceri sportive internaţionale prieteneşti. Primirea stafetei se va face într-un cadru sărbătoresc, iar cu prilejul solemnităţii ce va avea loc se va citi şi mesajul care pleacă la Varşovia.

Tineretul din oraşul Bucureşti va purta apoi Ştafeta internaţională a Festivalului spre Ploieşti.

Întîmpină Festivalul cu noi succese în muncă

SUCEAVA (de la corespondentul nostru). „Nici un tînăr sub normă" este lozinca sub care se desfăşoară acum întrecerea la uzinele textile „Moldova" din Botoşani, în cinstea celui de al V-lea Festival Mondial al Tineretului şi Studenţilor.

În fruntea luptei pentru continuă sporire a producţiei de fire şi pînză s-au situat brigăzile conduse de Ion Răuţu şi Maria Clim.

Folosind din plin cele 480 minute de lucru şi aplicînd cu succes metode înaintate de lucru, brigada a III-a din schimbul C de la ţesătorie, al cărei responsabil este tînărul fruntaş în producţie Ion Răuţu, a reuşit să dea zilnic peste plan între 180—250 m. pînză de bună calitate. În cursul lunii iunie, această brigadă şi-a depăşit prevederile de plan cu 6.000 m. pînză.

Realizări deosebite a dobîndit şi brigada de filatoare condusă de Maria Clim. Acordînd mare atenţie îngrijirii maşinilor şi folosirii întregii lor capacităţi, brigada a produs în intervalul 1-30 iunie o cantitate de peste 3000 kg. fire de calitate superioară.

Darurile tinerilor clujeni

CLUJ (de la corespondentul nostru). Tinerii din cuprinsul regiunii Cluj întîmpină cu multă dragoste Festivalul de la Varşovia.

Ei au confecţionat frumoase daruri pentru Festival, care au fost trimise la Bucureşti. Mereu sosesc însă, din diferite colţuri ale regiunii, noi daruri, noi obiecte lucrate cu artă, cu meşteşug, care de asemenea sînt selecţionate şi trimise la Bucureşti.

Astfel, în afară de tinerii de la uzinele „Ianoş Herbak", care au confecţionat 70 obiecte diferite, la uzinele „Industria Sîrmei" brigăzile conduse de tinerele Maria Berar şi Leontina Coroian au confecţionat 50 de centuri de diferite culori, 20 de bricege, precum şi 30 de piepteni de aluminiu, cu mînerul lucrat artistic.

Nici satele nu s-au lăsat mai prejos. O mînă măiastră de fată din apropierea Năsăudului a migălit un cojoc cu motive naţionale de toată frumuseţea. Cu vestita „mocăniţă" au fost aduse darurile moţilor: ciubere confecţionate cu meşteşug, doniţe şi altele. Cei din comuna Izvoru Crişului, raionul Huedin, au trimis felurite casete sculptate cu simţ artistic, tinerii din satele Zalăului au meşterit nişte furci, iar în alte sate ale regiunii au înflorit — pentru Festival — neasemuite cusături naţionale.

ZIUA FLOTEI AERIENE SOVIETICE

In fiecare an, poporul sovietic şi oamenii muncii din lumea întreagă sărbătoresc cu entuziasm Ziua Flotei Aeriene Sovietice.

Şi în acest an, cu încredere şi dragoste, poporul sovietic îşi sărbătoreşte glorioasa sa aviaţie.

Din cele mai vechi timpuri, omul a visat să cucerească văzduhul. Sute de oameni din diferite ţări au visat la aceasta şi s-au străduit să-şi realizeze visul. Totuşi adevărata patrie a aviaţiei a fost Rusia şi primii pioneri pe căile greie şi nepătrunse ale văzduhului au fost fiii poporului rus.

Primele încercări de construire a unor aparate mai uşoare decît aerul şi de experimentare a lor, s-au făcut în Rusia.

Tot în Rusia au fost puse bazele zborului cu aparate mai grele decît aerul, principiile unui astfel de aparat fiind fundamentate de M. V. Lomonosov, care a construit un aparat mai greu decît aerul, ce îi era necesar studiului atmosferei. Acest aparat este de fapt prototipul helicopterului de azi.

Aceste eforturi îşi arată primele roade în 1882, cînd neînfricatul marinar şi constructor de nave rus A. F. Mojaiski, cu toate greutăţile şi piedicile puse de regimul ţarist, îşi construieşte şi zboară, pentru prima dată în lume, cu un aparat mai greu decît aerul.

Crearea bazei ştiinţifice speciale a aviaţiei şi experienţele nenumărate ale lui N. E. Jucovski scot aviaţia din cadrul experimental creînd premize pentru a construi avioane bune şi a zbura cu măestrie cu ajutorul lor. Aceasta în timp ce în ţările apusului, diverşi capitalişti monopolizînd ideea aviaţiei, construiau avioane fără o bază ştiinţifică, provocînd moartea a zeci de piloţi.

Folosind întreaga experienţă şi ştiinţă elaborată de Jucovski, elevul şi succesorul său, S. A. Ciaplighin, Erou al Muncii Socialiste, şi C. E. Ţiolcovski se ocupă intens de problemele zborului la viteze apropiate de viteza sunetului şi de fenomenele aerodinamice noi ce se iveau la asemenea viteze, rezolvînd cu succes aceste probleme.

In 1942 s-a înălţat pentru prima dată în lume în văzduh, un avion de vînătoare cu reacţie cu combustibil lichid, avionul sovietic construit de V. F. Bolhovitinov şi pilotat de pilotul G. I. Bahcivandji.

Azi, Uniunea Sovietică — patria aviaţiei — dispune de cele mai perfecte avioane cu reacţie de viteze neînregistrate încă de nici un alt avion de altă construcţie.

Flota aeriană sovietică s-a dezvoltat ca un important instrument pentru îmbunătăţirea condiţiilor de trai ale celor ce muncesc, aviaţia în U.R.S.S. avînd un însemnat aport în economie.

In acelaşi timp, Statul Sovietic acordă o deosebită atenţie Forţelor Aeriene Militare ale Uniunii Sovietice, armă puternică pentru apărarea Statului Sovietic şi a cauzei socialismului şi comunismului, iubită de poporul sovietic şi de oamenii muncii de pretutindeni şi temută de duşman.

Puterea aviaţiei sovietice, îndrăzneala şi măestria în luptă a personalului navigant s-au manifestat pe deplin în anii Marelui Război pentru Apărarea Patriei.

Nenumărate sînt faptele eroice săvîrşite de aviatorii sovietici. I. N. Cojedub de pildă, de trei ori Erou al Uniunii Sovietice, a doborît 62 avioane duşmane, iar A. I. Pokrişkin, de trei ori Erou al U.R.S.S., 59 avioane.

Prin puterea ei de luptă, aviaţia sovietică a izbit puternic pe duşman, contribuind la realizarea condiţiilor prielnice înaintării vijelioase a armatei sovietice, pînă la victoria deplină asupra fascismului.

Sub conducerea înţeleaptă şi prin grija partidului şi guvernului, aviaţia sovietică s-a dezvoltat ca un tot unitar, capabil să aducă o apreciabilă contribuţie în economia naţională a U.R.S.S. şi să apere cu vigilenţă munca paşnică a popoarelor sovietice.

Poporul romîn priveşte cu dragoste şi admiraţie minunatele realizări ale poporului sovietic condus de partid şi guvern, în domeniul aviaţiei, şi urează din inimă noi succese glorioasei Flote Aeriene a U.R.S.S., păvăză a păcii în lume.

S P O R T

Intîlnirile internaţionale de astăzi

Pe stadionul Republicii din Capitală se vor desfăşura două întîlniri interţări, la handbal şi fotbal.

Partida de deschidere a acestui program cuplat va fi asigurată de întîlnirea dintre echipele feminine de handbal ale R.P.R. şi R.P. Ungare, care va începe la ora 16.

Meciul va fi arbitrat de cehoslovacul Eduard Pardubski.

Cea de a doua partidă a programului este întîlnirea de fotbal dintre echipele de juniori ale R.P.R. şi R.P. Polone.

Jocul de astăzi este la a treia ediţie, fiecare dintre echipe avînd în palmares cîte o victorie obţinută cu acelaşi scor (1—0). Buna valoare a reprezentativei noastre o indică favorită în partida de după amiază, în care va folosi următoarea formaţie: **Bociaru — Neamţu, Stancu, Gref — Bodo, Major — Copil, Ţircovnicu, Ene II, Georgescu, Văcaru.**

Meciul, care va începe la ora 17,15, va fi condus de arbitrul Bokor Istvan (R.P. Ungară).

★

Două întîlniri internaţionale de fotbal, de astă-dată intercluburi, vor avea loc la Timişoara şi Arad.

În continuarea turneului ce-l face în ţară, echipa suedeză Hammärby va juca la Timişoara cu selecţionata asociaţiei Locomotiva.

La Arad îşi va începe turneul în ţară echipa bulgară Spartak (Oraşul Stalin), care s-a clasat pe locul patru în turul campionatului bulgar al primei categorii. Oaspeţii vor întîlni în acest joc echipa Flamura Roşie U.T.A.

Rezultatele jocurilor de ieri din „Cupa de vară"

Pe stadionul Giuleşti s-au disputat ieri, în program cuplat, două întîlniri contînd pentru competiţia de fotbal „Cupa de vară".

Echipa „Progresul" Bucureşti, una din principalele candidate la primul loc în seria întîia, a întîlnit echipa C.C.A. După un joc viu disputat, fotbaliştii de la „Progresul" au obţinut victoria cu scorul de 3—1 (2—0).

In deschidere, echipa Flacăra Ploieşti (tineret) a învins echipa „Progresul" Bucureşti (tineret) cu 1—0 (1—0).

ŞTIRI

Meciul de şah dintre echipele reprezentative ale U.R.S.S. şi S.U.A. a continuat la 2 iulie cu disputarea partidelor întrerupte.

D. Byrne s-a recunoscut învins în faţa campionului U.R.S.S., Gheller. Cele două partide întrerupte dintre Taimanov şi Kashdan s-au terminat remiză. Maestrul american Steiner a pierdut la Kotov prin depăşirea timpului de gîndire.

În prezent scorul total este de $12^1/_2$—$3^1/_2$ în favoarea echipei sovietice.

Astăzi, meciul continuă cu partidele cuprinse în cel de al treilea tur.

● În cadrul competiţiei internaţionale de fotbal „Cupa Europei Centrale", simbătă s-a desfăşurat la Viena pe stadionul Prater al doilea joc dintre echipa Wacker (Austria) şi echipa maghiară Vörös Lobogo-Budapesta. Meciul s-a încheiat cu un rezultat de egalitate 2—2 (2—2).

Deoarece şi în primul meci rezultatul a fost nedecis (3—3) urmează să se desfăşoare probabil luni, la Viena, un nou joc.

● La 2 iulie, pe stadionul Dinamo din Moscova, în prezenţa a 80.000 de spectatori, s-a disputat întîlnirea internaţională prietenească de fotbal dintre echipele „Spartak" Moscova şi „Partizan" Belgrad. Victoria a revenit fotbaliştilor sovietici cu scorul de 2—1.

(Agerpres)

Lucrările sesiunii generale a Academiei R. P. R. au luat sfîrşit

Vineri şi simbătă au continuat lucrările sesiunii generale a Academiei R.P.R.

In şedinţa de vineri, sesiunea generală a ales noi membri onorifici, membri titulari activi şi membri corespondenţi ai Academiei R.P.R.

Simbătă au fost alese organele conducătoare ale Academiei.

Lucrările sesiunii generale a Academiei R.P.R. au luat sfîrşit.

—o—

Au început cursurile pentru perfecţionarea cadrelor didactice

La 1 iulie, în toate centrele regionale din ţară au început cursurile cu frecvenţă de perfecţionarea cadrelor didactice la care iau parte învăţătorii, profesorii şi directorii şcolilor de 7 ani. Spre deosebire de cursurile anterioare, anul acesta cadrele din învăţămînt urmează cursul de perfecţionare după o nouă programă. Astfel, în cursul anului şcolar, învăţătorii şi profesorii au studiat individual după programe primite de la institutele inter-regionale de perfecţionare a cadrelor didactice, iar luna aceasta au loc seminarii, lucrări practice şi examenele.

La cursurile de perfecţionare organizate anul acesta de secţiile de învăţămînt, prin cabinetele pedagogice din fiecare regiune, iau parte un număr de 4.125 învăţători, iar la cursurile organizate de institutele inter-regionale de perfecţionare a cadrelor didactice din Bucureşti, Iaşi, Cluj şi Timişoara se pregătesc 2.180 de profesori de limba romînă, ştiinţe naturale, matematici şi directorii şcolilor de 7 ani.

Planul Ministerului Învăţămîntului pentru perfecţionarea cadrelor didactice este proiectat pe o perioadă de 5 ani.

In anii viitori urmează să fie cuprinşi în acţiunea de perfecţionare şi restul cadrelor din învăţămînt. (Agerpres)

—o—

Informaţii

Răspunzînd invitaţiei Ministerului Apărării al U.R.S.S., la 1 iulie a.c. a plecat la Moscova pentru a lua parte la sărbătoarea Zilei Flotei Aeriene a U.R.S.S., o delegaţie a Forţelor Aeriene Militare ale R.P.R.

Delegaţia este condusă de general-maior M. Burcă, comandantul Forţelor Aeriene Militare ale R.P.R.

★

La sesiunea Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S. consacrată problemelor folosirii paşnice a energiei atomice participă din partea Academiei R.P.R., acad. Horia Hulubei, directorul Institutului de fizică al Academiei, şi acad. Şerban Ţiţeica, director de secţie în institut. (Agerpres)

★

Vineri dimineaţa s-a deschis în Capitală şedinţa Comitetului Administrativ al Uniunii Internaţionale a Sindicatelor Muncitorilor din Textile şi Îmbrăcăminte, Departament Profesional al F.S.M.

La şedinţă participă delegaţi ai sindicatelor de specialitate din U.R.S.S., R. P. Chineză, Franţa, R. P. Polonă, Brazilia, India, R. Cehoslovacă, Italia, Germania, Finlanda şi R.P.R.

Participă de asemenea la lucrări Luigi Grassi, secretar al Federaţiei Sindicale Mondiale.

★

Duminică 3 iulie a. c. ora 19,30 va avea loc la Parcul Prieteniei Romîno-Sovietice A.R.L.U.S., conferinţa tov. general maior Şandru Constantin despre „Ziua Aviaţiei Sovietice".

★

Simbătă după amiază a avut loc la Bucureşti, în cadrul unei adunări, sărbătorirea celei de a 33-a Zi Internaţionale a Cooperaţiei.

Despre importanţa Zilei Internaţionale a Cooperaţiei a vorbit tov. Ladislau Lucacs, vicepreşedinte al Centrocoop-ului.

A fost trimisă apoi o telegramă de salut Alianţei Cooperatiste Internaţionale cu sediul la Londra. (Agerpres)

Ceea ce nu vom îngădui niciodată!

Din Statele Unite ale Americii ne vin în ultima vreme veşti ciudate. Acţionînd cu consecvenţă de pe „poziţii de forţă" şi ignorînd realitatea, anumiţi oameni politici americani ţin discursuri sau fac declaraţii de o structură stranie. Dacă în primele părţi ale acestor discursuri sau declaraţii opinia publică primeşte asigurări despre dorinţa de pace şi colaborare a guvernului S.U.A. ceea ce urmează de obicei nu poate să producă decît mirare (dacă ne gîndim la schimbarea bruscă de ton) deziluzie (în privinţa adevăratelor intenţii ale cercurilor guvernante din S.U.A.) şi dezaprobare (în ceea ce priveşte conţinutul planurilor ce sînt proferate).

Despre ce este vorba? Despre faptul că de o bucată de vreme încoace, numeroase persoane oficiale, sau mai puţin oficiale din S.U.A., folosesc fiecare prilej de a se arăta foarte „îngrijorate" de soarta ţărilor din răsăritul Europei. Mai mult decît atît, aceleaşi persoane din S.U.A. vor să convingă opinia publică — ascunzîndu-se în spatele obişnuitelor declaraţii despre „pace" şi „înţelegere" — că problema regimurilor ţărilor din răsăritul Europei ar trebui să fie discutată la Conferinţa de la Geneva. Cei interesaţi în continuarea „războiului rece" (şi în ultimă instanţă în prefacerea acestuia în război cald) ar dori deci ca proiectata conferinţă quadripartită să discute nu despre problemele păcii şi ale războiului, nu despre ceea ce nu lasă să doarmă mamele din întreaga lume, ci despre ceea ce nu lasă să doarmă pe bancherii din Wall-Street: despre „comunismul mondial" şi despre înlocuirea regimurilor din ţările Europei răsăritene prin vechile regimuri pe care popoarele, din această parte a lumii, în virtutea drepturilor lor suverane, le-au răsturnat de ani de zile.

Netrăgînd nici un învăţămînt din lecţiile istoriei, unii oameni politici din S.U.A. vor să convingă lumea că vinovate de încordarea situaţiei în Europa sînt nu bazele americane din jurul Uniunii Sovietice, R. D. Germane, Cehoslovaciei sau ale Poloniei, ci masivele construcţii paşnice din aceste ţări. Ei vor să convingă lumea că neîncrederea între state este provocată nu de faimoasa lege a celor 100.000.000 de dolari şi parşutarea de spioni americani pe teritoriul Bulgariei, Ungariei sau Romîniei, ci de faptul că în aceste ţări spionii sînt prinşi şi trataţi aşa cum se cuvine.

Caracteristic politicii de pe „poziţii de forţă" este că cei care o practică cred că le este îngăduit orice. Iată un fapt semnificativ.

Se vor împlini în iarnă opt ani de cînd ultimul Hohenzollern a fost izgonit din Romînia. Iată însă că ziua urcării Hohenzollernilor pe tronul Romîniei a fost decretată sărbătoare naţională în... statul american Michigan. În ziua de 10 mai a acestui an, Congresul american a organizat o şedinţă închinată monarhiei pe care poporul romîn a alungat-o la 30 decembrie 1947! Şedinţa a fost prezidată de însuşi vicepreşedintele S.U.A., Nixon! Toate acestea pot să pară cel puţin ciudate într-un stat care a recunoscut Republica Populară Romînă şi cu care întreţine relaţii diplomatice...

Noi înţelegem că anumitor cercuri din S.U.A. nu le este pe plac orînduirea noastră. Nu ne-am aşteptat niciodată ca stăpînii fostelor societăţi care ne-au exploatat decenii la rînd petrolul şi cărbunele, grînele şi cheresteaua, căile ferate şi teleioanele, să fie mulţumiţi de faptul că au fost nevoiţi să-şi ia tălpăşiţa de la noi. Dar libertatea noastră n-ar fi libertate dacă nu ne-am fi descotorosit de aceşti domni. Într-un singur caz ar avea ei vreo şansă să ne înşele asupra adevăratelor lor intenţii: dacă ne-ar putea face să uităm. Dar noi avem memorie bună: n-am uitat nimic.

Fapte mereu proaspete vin să ne arate cu cine avem de-a face.

Nu mai departe decît acum cîteva zile Comisia pentru problemele reorganizării organelor executive ale guvernului S.U.A., condusă de Hoover, a dat publicităţii un raport în care cere intensificarea la maximum a activităţii organelor serviciului de spionaj împotriva ţărilor iubitoare de pace.

In ciuda strădaniilor anumitor cercuri imperialiste, noi mergem însă hotărîţi înainte pe drumul pe care singuri ni l-am ales. Despre orînduirea noastră de stat n-avem de dat nimănui socoteala. La noi predomină proprietatea socială asupra mijloacelor de producţie, iar cei care vor să subordoneze din nou aceste mijloace unui pumn de exploatatori, să fie siguri că n-au nici o şansă de reuşită! Noi mergem pe drumul lichidării exploatării omului de către om, iar cei care vor să ne aducă din nou în robie să ştie că îşi pun speranţele într-o cauză pierdută! Noi sîntem strîns uniţi în jurul guvernului — care exprimă voinţa noastră a tuturor, iar cei care mizează fie chiar şi pe cea mai mică fisură în unitatea dintre popor şi guvern să revadă cifrele alegerilor care au avut loc la noi în ultimii ani! Pentru prima oară în istoria sa poporul romîn — ca şi celelalte popoare din ţările democrat-populare — se bucură de o suveranitate inalienabilă. La noi nu mai pot fi încercate în nici un fel impunerea din afară a voinţei vreunui alt stat, sau schimbarea regimului după nişte metode experimentate, de pildă în Guatemala...

Suverană, independentă, mergînd neabătut pe drumul prosperităţii, ţara noastră joacă — în ciuda manevrelor cercurilor imperialiste — un rol din ce în ce mai însemnat pe arena internaţională. Crescîndul ei prestigiu, faptul că este un avantajos partener în comerţul interstatal, intensele schimburi culturale, toate acestea impun Republica Populară Romînă atenţiei opiniei publice mondiale ca un factor activ al păcii. Sînt din ce în ce mai multe ţările cu care facem comerţ: aproximativ 60 de ţări din toate continentele. Numai în 1954, în ciuda celor care vor să dicteze în relaţiile noastre comerciale, noi am încheiat acorduri comerciale cu India, Indonezia, Egipt, Islanda, Turcia, Grecia şi alte ţări. Sînt din ce în ce mai mulţi oameni din diferite ţări, de diferite convingeri politice care vizitîndu-ne ţara îşi exprimă satisfacţia faţă de ce văd la noi. Ascultaţi ce spune unul din aceşti oaspeţi, Nakhle Moutran din Liban: „...noul regim a eliberat pentru totdeauna poporul romîn de mizerie, de grija zilei de mîine"! Sînt din ce în ce mai mulţi oamenii cu mintea limpede care cer ca pe baza succeselor repurtate în instaurarea adevăratei democraţii, pe baza atitudinii ei consecvente de apărătoare a păcii, conform Cartei O.N.U., Romînia să fie admisă — alături de alte state — în Organizaţia Naţiunilor Unite. În lumina acestor lucruri nu poate să producă decît mirare şi dezaprobare „grija" pe care persoane oficiale, printre care preşedintele Eisenhower şi secretarul Departamentului de Stat, Dulles, o poartă ţărilor din răsăritul Europei, în rîndul cărora se află şi ţara noastră. Domnul Dulles şi-a reafirmat această „grijă" la sesiunea jubiliară a O.N.U., preşedintele Eisenhower cu prilejul unei recente conferinţe de presă. Cui poate servi aceasta? Fără îndoială, nu intereselor păcii şi destinderii internaţionale.

Asemenea acţiuni nu pot găsi sprijinul niciunui om iubitor de pace. Devotat cauzei păcii şi înţelegerii între state, poporul romîn primeşte încercările de imixtiune în treburile sale interne cu totală dezaprobare. Cei care mai cred că Republica Populară Romînă este vechea Romînie se înşeală. Puterea crescîndă a puterii sale industriale, unitatea sa moral-politică care se întăreşte mereu, sprijinul şi simpatia de care se bucură peste hotare lupta sa dreaptă, dau posibilitatea poporului romîn să fringă orice încercare de amestec în politica sa internă, orice încercare de a opri drumul său spre viitorul socialist!

RADU ŢIULESCU

CUI NU-I CONVINE...

Campania mondială pentru destinderea încordării internaţionale dezlănţuie furia trustmenilor interesaţi în producţia de armament.

Bombe face, bombe vinde
Fiara — sece-i numele!...
Cum se saltă, cum se-ntinde
Să-şi mai urce sumele!...

Şi întinsă — coardă — zbiară
După a ei deprindere:
„Mie — zbiară — să nu-mi ceară
Nimenea... destindere!...

Desen de EUGEN TARU

Versuri de EUGEN FRUNZA

★ ★ ★

Succesele dobîndite — imbold pentru noi realizări

Lupta pentru calitate la fabrica „Proletarul" din Bacău

Ne aflam zilele trecute la fabrica „Proletarul" din Bacău, în sectorul în care lucrează brigada de bobinat a Mariei Clipa, o brigadă despre care se vorbesc multe lucruri bune în fabrică. La maşinile lor, muncitoarele urmăreau atente lunecarea rapidă a firelor ce se încolăceau pe bobine. Cînd vreunul se rupea, cu mişcări repezi şi îndemînatice, capetele firului rupt erau prinse într-un nod meşteşugit şi mic de să nu-l vezi nici măcar la o privire atentă.

— Felul acesta de a înnoda l-am învăţat toate de la Ana Timocenco, ne-a spus interlocutoarea noastră. Cu acest noduleţ ţesăturile fabricii noastre au cîştigat în calitate faţă de ceea ce era numai cu cîteva luni în urmă.

Maria Clipa ne-a prezentat-o apoi pe Ana Timocenco, un pumn de femeie, cu gesturi şi vorbe iuţi de parcă are argint viu în ea.

Triumful noului

In fabrică la „Proletarul", Ana Timocenco e numai de cîteva luni. A venit de la Buhuşi, de unde soţul îi fusese strămutat cu serviciul în oraşul Bacău şi s-a angajat la bobinaj, în meseria ce o face de 6 ani.

La mai puţin de două luni, şeful secţiei preparaţie ţesătorie a observat că noua lucrătoare de la bobinaj execută operaţia de înnodare a firelor după o metodă cu mult mai bună decît cea obişnuită în fabrica „Proletarul". Curînd de tot după aceasta, Ana Timocenco a fost chemată să demonstreze practic în faţa tovarăşilor ei de muncă cum face înnodarea firului şi mai apoi a devenit instructoare. Felul ei de lucru a început să se extindă, dar mai întîmpina rezistenţa unor lucrătoare mai vechi, care greu se hotărau să renunţe la deprinderea lor. „Lucrez de ani de zile în felul acesta şi a fost bine. Acum nu mai e bine?", aşa spuneau unele bobinatoare, vechi în fabrică de 6-7 ani, care nu se lăsau cîştigate de noul ce-l aducea felul de lucru al Anei Timocenco. Acţiunea se pornise însă cu temei. Cu răbdare, cu perseverenţă noua instructoare generaliza la bobinaj metoda ce o adusese cu ea de la Buhuşi.

Ana Timocenco, care se bucură astăzi de preţuirea întregului colectiv de muncă, ne-a arătat practic nodul folosit acum şi cel de mai ieri. Lesne se poate observa diferenţa calitativă existentă. Demonstraţia şi-a însoţit-o cu o mărturisire de credinţă:

— „In secţia noastră puţine sînt lucrătoarele care continuă să facă nodul aşa cum au învăţat ele mai de mult. Dar sînt sigură că nu e departe ziua cînd şi Elisabeta Dorofteia, Marghita Mazur, Veta Iacob şi Emilia Petruşcă, care au rămas încă la ale lor, vor renunţa la vechea deprindere; căci doar şi ele luptă pentru calitatea produselor noastre".

Un fapt semnificativ, dar nu singurul

Lupta pentru calitate, de care a amintit Ana Timocenco, este într-adevăr la fabrica „Proletarul" o preocupare a cărei existenţă se simte în cele mai variate sectoare ale întreprinderii.

Un fapt semnificativ l-am întîlnit în momentul cînd ne pregăteam să părăsim brigada de bobinat a Mariei Clipa. Pe lîngă noi a trecut o lucrătoare care ţinea între degete cîteva fire şi o hîrtiuţă. S-a apropiat de Maria Clipa şi, întinzîndu-i firele şi hîrtiuţa, i-a spus:

— Avem greutăţi cu firele astea bobinate de lucrătoarea nr. 51. Nodurile făcute de ea se desfac în lucru. Aş vrea să-i vorbesc. Trebuie să se gîndească mai departe de munca ei.

Pe hîrtiuţa întinsă Mariei Clipa era tipărit nr. 51, care indica lucrătoarea cu pricina. In tonul cu care vorbise Maria Zebreanu, urzitoarea care dă produse în contul anului 1960, căci ea era, nu se observa urmă de răutate; ci doar un sentiment de regret şi imputare care ar fi vrut să spună că altminteri trebuie să muncească o lucrătoare într-o fabrică ce şi-a îndeplinit sarcinile ce-i reveneau din planul cincinal şi care luptă cu convingere pentru noi succese.

Am lăsat ca Maria Zebreanu şi Maria Clipa să plece împreună, fără să le însoţim, să caute lucrătoarea nr. 51, gîndind că însuşi faptul în sine e semnificativ. Mai apoi ne-a fost dat să constatăm că nu este singurul.

Trei cărucioare învelite în zinc şi o rampă suspendată

Sînt unele amănunte aparent mărunte la prima vedere mai ales dacă le priveşti izolate. Legate însă între ele, chiar dacă se produc în locuri cu totul diferite capătă însă o strălucire care impune. Aşa ne-au apărut lucrurile şi la fabrica „Proletarul".

La secţia boiangerie a fabricii am văzut, printre altele, trei cărucioare învelite în zinc, folosite la transportul bucăţilor ce se scoteau de la vopsit, ude şi aburite. Aceste cărucioare reprezintă şi ele o contribuţie la asigurarea calităţii produselor. In secţie mai sînt introduse numeroase alte măsuri pentru ca lucrul să fie de cît mai bună calitate. Dar ne-am oprit la amănuntul acesta aparent mărunt, al celor trei cărucioare noi învelite în zinc.

Inainte, transportul ţesăturilor scoase de la vopsit se făcea cu nişte cărucioare ale căror platforme erau de lemn. Ce a arătat practica de fiecare zi? Că în lemnul platformelor pătrundea, din ţesăturile scoase ude de la vopsit, colorantul folosit. Cînd se transportau apoi ţesături vopsite în alte culori, umezeala din aceste ţesături muia colorantul fixat în lemnul platformelor şi pe noua ţesătură apăreau pete. Cărucioarele învelite în zinc au înlăturat această posibilitate, căci spălate după fiecare întrebuinţare, pe platformele lor nu rămîne nici urmă de colorant. Şi aceasta se simte la calitate.

Controlul calităţii ţesăturilor crude din ţesătorie a format şi el obiectul unei măsuri tehnico-organizatorice de dată recentă, care a dus şi duce la rezultate de preţ. Acest control se făcea înainte la o singură rampă, veşnic aglomerată. Operaţiunea decurgea de aceea în grabă şi permitea doar în mică măsură o eficienţă intervenţie a aparatului de control. De curînd, alături de această rampă, a mai fost construită şi o a doua — de astă-dată o rampă suspendată, pentru că spaţiul nu permitea altfel. La fiecare din aceste rampe controlul calităţii este făcut de către un inginer, care intervine ori de cîte ori pe ţesătură se constată defecte. Ţesătoarea care a lucrat bucata este chemată şi i se arată defectul, pentru a-l înlătura. Rampa suspendată a permis mărirea capacităţii de control şi drept urmare din fabrică au dispărut stocurile mari de ţesături de repansat.

Trei cărucioare învelite în zinc şi o rampă suspendată sînt amănunte aparent mărunte la prima vedere într-o fabrică mare. Dar cît de simţit este aportul lor în bătălia întregului colectiv pentru calitatea produselor fabricii!

145 desene şi combinaţii de culori

In biroul şefului serviciului tehnic, inginerul textilist Mathias Hausvater, am cercetat cartonaşele care constituie colecţia sortimentelor produse în fabrică. Aranjate cu grijă, ele constituie o mică expoziţie care prezintă rodul muncii harnicilor muncitori de la „Proletarul". De la începutul anului, fabrica „Proletarul" a produs şase sortimente noi, ultimul fiind realizat în cinstea Zilei Internaţionale a Copilului: o stofă de pardesiu pentru copii în cinci desene şi nouă combinaţii de culori. E un sortiment lucrat cu foarte mult gust care poate face bucurie micilor lui cumpărători şi părinţilor lor. Acestor sortimente li se va adăuga curînd, curînd unul nou: stofă de pardesiu şi jachete pentru copii, în şase combinaţii de culori.

Răsfoind cartonaşele colecţiei, şeful serviciului tehnic, odată cu explicaţiile date, a ţinut să facă o subliniere: „In trimestrul trei al anului, fabrica noastră va produce şapte articole cu 145 de desene şi combinaţii de culori. Iar marea majoritate a articolelor produse vor conţine în amestec de 50 la sută lînă superioară. Ne-am îmbunătăţit mult calitatea produselor".

★

Muncitorii şi tehnicienii unei întreprinderi fruntaşe a ţării ne-au vorbit şi ne-au arătat calitatea produselor fabricii lor. Au făcut o simplu, dar cu justificată mîndrie, căci ei cunosc preţuirea ce le-o dă întreaga ţară pentru realizările lor. In succesele dobîndite ei găsesc astăzi imbold nou în muncă, forţe noi pentru viitoare realizări. O cifră generalizează lupta lor pentru îmbunătăţirea calităţii. In primele cinci luni ale anului calitatea produselor a fost îmbunătăţită cu 2,5 la sută peste plan. O cifră rînduită cu rost alături de altele care indică creşterea producţiei, creşterea productivităţii, scăderea preţului de cost etc. Textiliştii de la „Proletarul" au învăţat să priceapă aceste cifre, să le judece, să se preocupe ca cifrele să oglindească cît mai fidel strădania lor de fiecare zi.

B. BERCEANU
şi I. BECHERU
corespondenţii „Romîniei libere" în regiunea Bacău

Sesiunea Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S. consacrată problemelor legate de folosirea paşnică a energiei atomice

MOSCOVA 2 (Agerpres). — TASS transmite:

La 1 iulie a avut loc în aula Universităţii de Stat „M. V. Lomonosov" din Moscova adunarea generală de deschidere a sesiunii lărgite a Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S., consacrată problemelor ştiinţifice şi tehnice legate de folosirea paşnică a energiei atomice. Cercetările îndreptate spre dezvoltarea teoriei fizicii nucleare, spre determinarea noilor căi şi sfere de folosire a uriaşei energii a nucleului atomic în interesele bunăstării omenirii, nu se desfăşoară numai în instituţiile de cercetări din Moscova şi Leningrad, ci şi în laboratoarele academiilor de ştiinţe ale republicilor unionale, în diferite oraşe ale U.R.S.S.

La lucrările sesiunii participă aproape 2.000 de persoane. Numeroşi oaspeţi străini — oameni de ştiinţă din China, Polonia, Cehoslovacia, Romînia, Ungaria, Bulgaria, Albania, Republica Democrată Germană, Republica Populară Mongolă, Republica Populară Democrată Coreeană, India, Iugoslavia, Japonia, Finlanda, Suedia, Egipt, Israel au sosit în capitala Uniunii Sovietice pentru a lua parte la lucrările sesiunii.

CUVINTUL DE DESCHIDERE ROSTIT DE ACAD. A. N. NESMEIANOV, PREŞEDINTELE ACADEMIEI DE ŞTIINŢE A U.R.S.S.

Cuvîntul de deschidere a fost rostit de acad. A. N. Nesmeianov, preşedintele Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S. El a vorbit despre uriaşele posibilităţi care se deschid în era energiei atomice pentru progresul omenirii. Folosirea combustibilului atomic anunţă o cotitură în tehnică şi economie. După evaluările unor specialişti, cantitatea de energie existentă în rezervele de uraniu şi toriu din scoarţa pămîntului este de 10—20 de ori mai mare decît energia existentă în toate rezervele de cărbune şi petrol la un loc.

Dezvoltarea energiei nucleare în condiţiile coexistenţei paşnice a diferitelor sisteme sociale şi prieteniei popoarelor, a continuat vorbitorul, va permite ţărilor mai dezvoltate din punct de vedere tehnic să ajute ţările mai puţin dezvoltate în această privinţă să-şi ridice în mare măsură energetica şi economia. El a amintit că guvernul sovietic a şi întreprins anumite acţiuni în această direcţie. În cadrul acordurilor internaţionale încheiate, a spus vorbitorul, vom acorda Chinei, Poloniei, Cehoslovaciei, Romîniei, R. D. Germane, Ungariei şi Bulgariei un ajutor dezinteresat în vederea însuşirii tehnicii atomice.

Fără îndoială că una din căile generale de folosire a combustibilului nuclear, a continuat preşedintele Academiei de Ştiinţe, constă în producerea energiei electrice de către centralele atomo-electrice. În afară de aceasta, sînt posibile şi alte căi de folosire paşnică a energiei atomice, ca de pildă în domeniul chimiei anorganice şi al tehnicii transformărilor la temperaturi înalte, precum şi pentru a pătrunde în adîncurile scoarţei pămînteşti.

Perspective şi mai mari deschide folosirea în scopuri paşnice a transformărilor termo-nucleare. Hidrogenul din apă ca sursă de combustibil! Un combustibil de milioane şi miliarde de ori mai concentrat decît cărbunele. Reacţii termo-nucleare pentru opera de construcţie, pentru bogăţia şi fericirea întregii populaţii a pămîntului, — iată o nouă treaptă înaltă de stăpînire a naturii de către om.

Sîntem în preajma celei mai mari revoluţii tehnico-economice. Noi am păşit deja în era atomică, trăim şi acţionăm în această eră. Ea duce la reconsiderarea vechilor valori tehnice, ea poate da la orice pas posibilităţi noi, nefolosite.

Acad. A. N. Nesmeianov a analizat domeniile din ce în ce mai largi de folosire a energiei atomice în scopuri paşnice în U. R. S. S. Chimia şi fizica, metalurgia, mecanica corpurilor gazoase, lichide şi solide, biologia — au devenit un cîmp larg de folosire a atomilor marcaţi care au permis să se introducă noi metode de muncă şi să se facă noi descoperiri. Citind mai multe exemple, vorbitorul a arătat felul în care noua tehnică a erei atomice pătrunde în viaţa de toate zilele: măsurători de noroi pentru pompe de noroi, defectoscoape, carotajul cu neutroni la exploatările petrolifere etc.

Sarcina noastră, a spus preşedintele, este de a contribui prin toate mijloacele la folosirea pe scară largă şi în mod temeinic în ştiinţă, tehnică, agricultură, medicină, a tuturor posibilităţilor pe care le oferă de pe acum ştiinţa şi industria nucleară. Fiind ferm convinşi că păşim spre culmi nemaivăzute, spre posibilităţi nemaiîntîlnite de înflorire a ştiinţei, tehnicii, economiei, nu uităm de primejdia războiului atomic. Sîntem totuşi convinşi că va triumfa voinţa popoarelor exprimată în repetate rînduri şi în mod atît de grăitor sub forma sutelor de milioane de semnături pe Apelul de la Stockholm, pe Apelul de la Viena al Consiliului Mondial al Păcii, care se manifestă zi de zi şi pretutindeni în lupta plină de abnegaţie pentru pace. Ne mîndrim cu faptul că poporul sovietic şi guvernul păşesc în avangarda acestei măreţe lupte plină de răspundere pentru pace, pentru interzicerea armelor atomice şi cu hidrogen.

★

Adunarea generală a Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S. a fost declarată deschisă. În programul adunării figurează referate prezentate de fizicieni, chimişti, biologi, care vor face cunoscute realizările ştiinţei sovietice în studierea proceselor nucleare, precum şi în folosirea izotopilor radioactivi pentru scopuri ştiinţifice, tehnice şi economice.

Prof. V. S. Fursov, doctor în ştiinţele fizico-matematice, a prezentat primul referat cu tema „Lucrările Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S. în domeniul reactorilor cu uraniu şi grafit".

Descrierea făcută de raportor a primului reactor nuclear sovietic în care a fost realizată o reacţie în lanţ a fost urmărită cu mare interes. Vorbitorul a expus de asemenea rezultatele cercetărilor efectuate ulterior cu pile cu uraniu şi grafit mai puternice, ale Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S.

Raportorul a făcut un istoric al construirii acestui reactor, înaintea căruia fuseseră construite mai multe prototipuri. În decursul întregii perioade de construire a reactorului, a spus în continuare vorbitorul, s-a urmărit cu minuţiozitate creşterea valorii fluxurilor de neutroni. Aceste observaţii s-au făcut nu numai vizual, ci şi auditiv după frecvenţa şocurilor dintr-un difuzor care a fost conectat la una din camerele de ionizare. Prima pilă atomică sovietică a fost pusă în funcţiune. După cum a subliniat prof. Fursov, aceasta a fost şi prima pilă atomică din Europa.

Referatul a fost însoţit de prezentarea pe ecran a diferitelor faze ale creării pilei atomice sovietice.

Punerea în funcţiune a primului reactor, a spus vorbitorul, a ridicat nivelul cercetărilor ştiinţifice pe o treaptă nouă, mai înaltă. Prof. Fursov a descris de asemenea construcţia unui mic reactor nuclear mai perfecţionat decît primul, adaptat special pentru scopuri experimentale, pentru experienţe fizice, pentru producţia de izotopi artificiali şi pentru studierea construcţiei elementelor ce degajă căldură ale noilor reactori nucleari energetici.

Raportorul a vorbit în continuare despre influenţa radiaţiilor nucleare asupra proprietăţilor substanţelor. Au fost urmărite, în special, modificările suferite de plăcile de uraniu sub influenţa iradierii. Pe ecran a fost demonstrată microstructura unei plăci de uraniu înainte de iradiere şi după aceea, constatîndu-se o vădită modificare. De aproximativ un an, a amintit raportorul, centrala atomo-electrică sovietică furnizează curent electric reţelei raionale generale.

Prof. Fursov a subliniat că posibilitatea tehnică de construire a centralelor atomo-electrice şi avantajele de exploatare au fost dovedite în practică. Acum, a spus el, problema constă în a crea centrale electrice avantajoase din punct de vedere economic care să producă o energie electrică mai ieftină decît energia centralelor electrice care folosesc cărbuni. Vorbitorul a subliniat că grafitul folosit la construirea pilelor atomice nu este singurul material care poate fi folosit pentru încetinirea mişcării neutronilor şi că la Academia de Ştiinţe a U.R.S.S. se elaborează în prezent alte soluţii ale acestei probleme.

Construirea şi exploatarea centralei atomo-electrice sovietice, prima din lume, a spus în încheiere prof. Fursov, înseamnă fără îndoială o revoluţie tehnică, începutul unei noi ere — era energiei atomice.

După acest referat, participanţii la adunarea generală au vizionat un film în culori asupra funcţionării centralei atomo-electrice a Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S.

M. G. Meşcereakov, membru corespondent al Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S., a prezentat referatul „Studierea proceselor nucleare la energii înalte în acceleratori".

Pînă recent, a spus el, observaţiile asupra proceselor nucleare care se produc în atmosferă sub acţiunea radiaţiei cosmice au fost unicul izvor de informaţii asupra proprietăţilor particulelor cu energii înalte. Cercetările în domeniul fizicii particulelor cu energii înalte au devenit cu putinţă după ce la sfîrşitul anului 1949 la Institutul pentru problemele nucleare al Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S. a fost pus în funcţiune un puternic sincrociclotron. Raportorul a arătat că sincrociclotronul Institutului pentru problemele nucleare al Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S. este cel mai mare accelerator de acest tip din lume. Cu ajutorul lui au fost desfăşurate foarte vaste şi complexe lucrări de cercetare. La aceste cercetări au fost folosite o serie de aparate noi.

Acad. A. P. Vinogradov a prezentat referatul „Cercetările radiochimice asupra produselor rezultate din transformări nucleare prin bombardare cu particule cu mari energii".

Numărul izotopilor care se descoperă, a spus el, creşte an de an. Numai în perioada 1950—1952 au fost descoperiţi aproximativ 250 de noi izotopi radioactivi. Prin bombardarea nucleelor elementelor chimice cu particule elementare cu mari energii se formează zeci şi sute de izotopi cu radioactivitate de lungă sau scurtă durată precum şi izotopi stabili. În acest proces de transmutare a nucleelor are loc formarea celor mai variate nuclee remanente sau fragmente. Se poate determina cu ajutorul sincrociclotronului acest întreg spectru de nuclee remanente sau fragmente care apar după bombardare, de pildă, a unei plăci metalice de uraniu abia după complexa lor separare chimică şi izolare. Oamenii de ştiinţă sovietici, folosind diferite metode chimice şi aparate de măsură de mare precizie, au reuşit să stabilească pe cale radiochimică timpul de înjumătăţire a izotopilor radioactivi, caracterul radiaţiei lor şi energia acestei radiaţii.

Vorbitorul a subliniat că metoda radiochimică singură nu poate indica direct mecanismul procesului de transmutare a nucleelor.

Aceasta se poate stabili numai îmbinînd cercetările radiochimice cu folosirea clişeelor fotografice, precum şi a camerei de ionizare. Aceste metode oferă posibilitatea de a se observa interacţiunea particulelor elementare cu mare energie cu nucleele complexe şi de a se aprecia latura energetică a acestei interacţiuni. În ultimul timp s-a realizat în mod experimental fisionarea şi dezintegrarea nucleelor elementelor grele şi mijlocii ale sistemului lui Mendeleev (uraniu, toriu, bismut, argint, cupru) prin bombardarea nucleelor cu particule cu mare energie. S-a arătat cum variază caracterul produselor transmutaţiei nucleare în funcţie de poziţia nucleelor elementelor chimice în sistemul lui Mendeleev, de energia particulelor folosite la bombardare şi de alte condiţii.

Acad. V. A. Engelardt şi-a consacrat referatul rezultatelor şi perspectivelor folosirii izotopilor radioactivi în biochimie.

Pentru a descoperi etapele intermediare prin care trece procesul complex al metabolismului în natură, biochimiştii visau de mult la posibilitatea de a marca într-un fel oarecare molecula chimică, supusă diferitelor transformări şi de a folosi această materie pentru a urmări soarta substanţei respective în diferitele faze ale transformării ei. În această privinţă, în faţa cercetărilor biochimice s-au ivit perspective cu totul noi, odată cu descoperirea elementelor stabile şi radioactive din care sînt formaţi în principal, compuşii organici care fac parte din ţesuturile corpurilor noastre. În cercetările care au făcut posibilă urmărirea diferitelor aspecte ale proceselor biochimice complexe ale metabolismului, atomii marcaţi au avut şi continuă să aibă un rol extrem de important. Această metodă permite cercetătorului să urmărească soarta moleculei care îl interesează pe tot drumul numeroaselor ei transformări.

În perioada scurtă care a trecut de la introducerea metodei izotopilor în cercetările biochimice, a spus raportorul, s-au produs schimbări profunde în cunoştinţele de pînă acum ale biochimiştilor şi fiziologilor. Cel mai important rezultat a fost descoperirea variabilităţii permanente, „fluctuaţiei" tuturor părţilor componente ale organelor şi ţesuturilor — proteine şi grăsimi, glucide şi acizi nucleici, pigmenţi şi părţi minerale ale scheletului.

Domeniul unde metoda indicatorilor radioactivi deschide perspective deosebit de largi şi importante este studierea proceselor chimice care stau la baza funcţiunilor sistemului nervos cu organul lui principal — encefalul. Folosirea izotopilor radioactivi ca indicatori la studierea proceselor biochimice legate de funcţiunile sistemului nervos a atras în mod deosebit atenţia oamenilor de ştiinţă. Această linie de cercetări s-a desfăşurat deosebit de larg în laboratoarele Uniunii Sovietice. Vorbitorul a spus că folosirea glucozei marcate cu carbon radioactiv la studierea tumorilor maligne a dezvăluit de asemenea particularităţile schimbului de substanţe în celula canceroasă, care au dus la revizuirea radicală a concepţiilor asupra caracterului acestui schimb, concepţii care au dăinuit timp de peste trei decenii. Exemplele citate de raportor au arătat rolul excepţional al indicatorilor radioactivi în cunoaşterea proceselor care au loc în organismele vii, ceea ce reprezintă una din sferele cele mai importante ale folosirii realizărilor contemporane ale fizicii nucleare.

La 2 iulie, sesiunea Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S. pentru folosirea energiei atomice în scopuri paşnice îşi continuă lucrările. Secţiile de fizico-matematică, chimie, biologie şi tehnică vor ţine şedinţe separate. În cadrul secţiilor vor fi prezentate 77 de referate.

C. C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia salută înţelegerea realizată între U.R.S.S. şi Iugoslavia

PRAGA 2 (Agerpres). — Ceteka transmite hotărîrea C.C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia în legătură cu schimbul de păreri care a avut loc în iunie 1955 la Bucureşti între reprezentanţii U.R.S.S., Romîniei, Cehoslovaciei şi Ungariei.

Comitetul Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia, se spune în hotărîre, salută înţelegerea realizată între Uniunea Sovietică şi Iugoslavia şi îşi exprimă ferma convingere că în urma acestei înţelegeri, precum şi a înţelegerii dintre celelalte ţări din lagărul socialismului şi Iugoslavia, va fi stabilită o colaborare sinceră şi prietenească în interesul întăririi păcii şi socialismului.

Comitetul Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia va lua toate măsurile necesare pentru a lărgi şi adînci legăturile economice şi culturale dintre Cehoslovacia şi Iugoslavia şi pentru a crea în timpul cel mai scurt bune relaţii de prietenie între cele două ţări şi între popoarele celor două ţări.

Nehru a luat cuvîntul în Scupşcina iugoslavă

BELGRAD 2 (Agerpres). — TASS transmite:

La 2 iulie s-a deschis la Belgrad sesiunea Scupşcinei Populare Federale a Iugoslaviei. În şedinţele separate ale Vecei Federale şi Vecei producătorilor ale Scupşcinei a fost înscris pe ordinea de zi a sesiunii raportul Vecei Federale Executive cu privire la dezvoltarea economiei ţării în primele cinci luni ale anului 1955.

La şedinţa comună din seara zilei de 2 iulie a celor două Vece ale Scupşcinei Populare Federale a luat cuvîntul primul ministru al Republicii India, Jawaharlal Nehru, care a fost întîmpinat cu căldură de deputaţi.

Dezvoltarea producţiei industriale a Iugoslaviei

BELGRAD 2 (Agerpres). — După cum anunţă ziarul „Politika", producţia industrială a Iugoslaviei pe primele cinci luni ale anului curent a depăşit cu 23% nivelul producţiei industriale din perioada corespunzătoare a anului trecut. Producţia de energie electrică a crescut cu 29%, extracţia de cărbune cu 16%, de petrol cu 24%, producţia industriei de prelucrare a metalelor cu 20%, a industriei electrotehnice cu 32%, a industriei chimice cu 43%, a industriei materialelor de construcţie cu 26%, a industriei de prelucrare a lemnului cu 15%, a industriei hîrtiei cu 13%, a industriei textile cu 26%, a industriei alimentare cu 26%, a industriei tutunului cu 11%, etc. La sfîrşitul anului 1954 şi la începutul anului 1955 au fost puse în funcţiune noi capacităţi de producţie: hidrocentralele „Jablanica" şi „Gornia Zeta", uzina de gaze „Metan", mina de fier „Beşlinaţ", secţia de turnătorie a combinatului metalurgic „Gisak", uzina de laminate „Boriş Kidrici" din Şibenik, fabrica de ţesături de lînă din Titovo.

Deputaţi francezi despre rolul Franţei la apropiata conferinţă de la Geneva

PARIS 2 (Agerpres).

Săptămînalul „Tribune des Nations" publică declaraţiile unor deputaţi ai Adunării Naţionale şi unor membri ai Consiliului Republicii din Franţa în problemele internaţionale. Ei îşi exprimă cu toţii adînca satisfacţie în legătură cu convocarea conferinţei şefilor guvernelor U.R.S.S., S.U.A., Franţei şi Angliei.

Deputatul republican socialist Chabane Delmas, pronunţîndu-se în favoarea reglementării problemelor internaţionale pe calea tratativelor, declară că „dezarmarea şi pacea vor fi un rezultat al acestor tratative şi fără ele nu se poate realiza nimic". În continuare, Chabane Delmas îşi exprimă dorinţa ca „diplomaţia franceză să-şi asigure un maximum de independenţă", pentru că, scrie el, „cu toate că solidaritatea occidentală are desigur însemnătate, Franţa trebuie să aibă un rol propriu în uniunea ţărilor occidentale".

Deputatul Francis Caillet, care aderă la grupul „uniunea democrată şi socialistă de rezistenţă", subliniază că este profund convins de posibilitatea coexistenţei paşnice a celor două lagăre pe arena internaţională.

Debu-Bridel („republican social") membru în Consiliul Republicii cere promovarea unei politici de reducere a armamentelor. El arată că în această problemă Uniunea Sovietică a şi dat dovadă de bunăvoinţă şi că „reprezentanţii ţărilor Răsăritului doresc în mod sincer încheierea unei înţelegeri cu ţările Occidentului...".

Debu-Bridel îşi exprimă adînca nelinişte în legătură cu poziţia secretarului de stat al S.U.A., Dulles, şi cere ca „politica externă a Franţei să se elibereze de influenţa ideologică şi de orice fel de presiuni din afară... şi să folosească eforturile sale pentru a servi efectiv cauza păcii".

Debu-Bridel declară că în actualul moment „Franţa poartă mai mult decît oricînd o serioasă răspundere internaţională".

Naegelin, deputat socialist, declară că nu există nici un francez care să nu se pronunţe pentru reglementarea relaţiilor dintre Răsărit şi Apus. El consideră că pentru asigurarea coexistenţei celor două lagăre „trebuie să fie sacrificată crearea diviziilor vest-germane".

Declaraţia comună Eisenhower-U Nu

WASHINGTON 2 (Agerpres). — TASS transmite: În declaraţia comună a primului ministru al Birmaniei, U Nu, şi a preşedintelui Statelor Unite, Eisenhower, publicată la Casa Albă, se spune că în cadrul tratativelor duse de U Nu la Washington timp de trei zile, „preşedintele şi primul ministru au discutat numeroase probleme care interesează cele două părţi, şi au avut un schimb de păreri asupra problemelor internaţionale actuale". Ei, „au examinat, printre altele, problemele păcii şi securităţii în Asia".

În încheierea declaraţiei comune se spune că primul ministru şi preşedintele „au reafirmat hotărîrea lor de a sprijini principiile Organizaţiei Naţiunilor Unite în încercările ei neobosite de a salva omenirea de grozăvia unui nou război".

Vizita preşedintelui Ho Şi Min în R.P. Chineză

Preşedintele Mao Ţze-dun şi preşedintele Ho Şi Min aclamaţi de populaţia din Pekin.

A 34-a aniversare a întemeierii Partidului Comunist Chinez

PEKIN 2 (Agerpres). — CHINA NOUA transmite: La 1 iulie a avut loc în parcul Cijunşan din Pekin o mare festivitate cu prilejul celei de a 34-a aniversări a întemeierii Partidului Comunist Chinez şi a sosirii în China a delegaţiei guvernamentale a Republicii Democrate Vietnam. La această festivitate, organizată de Comitetul orăşenesc din Pekin al Partidului Comunist Chinez, au participat peste 13.000 de persoane. În parc au fost organizate festivităţi de masă.

La ora 8 seara în parc au sosit preşedintele Republicii Populare Chineze, Mao Ţze-dun şi preşedintele Republicii Democrate Vietnam, Ho Şi Min, precum şi Liu Sao-ţi, Ciu En-lai, Ciu De, Cen Iun, membri ai Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez, miniştri şi personalităţi de seamă ale partidelor democrate şi organizaţiilor obşteşti, precum şi reprezentanţii diplomatici ai Uniunii Sovietice şi ţărilor de democraţie populară.

Asistenţa a salutat cu căldură pe preşedintele Mao Ţze-dun, pe preşedintele Ho Şi Min şi pe ceilalţi conducători ai celor două ţări. În cadrul mitingului care a avut loc în parc, Pîn Cen, secretar al Comitetului Orăşenesc din Pekin al Partidului Comunist Chinez, a rostit un cuvînt de salut. Apoi, Ho Şi Min, preşedintele Republicii Democrate Vietnam, a adresat un scurt cuvînt de salut celor prezenţi.

Seara, în parc a avut loc un mare concert.

Recomandările comisiilor Adunării Mondiale a Păcii de la Helsinki

Raportul comisiei pentru dezarmare şi arma atomică

In raport se subliniază că existenţa armei atomice „face din dezarmare, care include de asemenea distrugerea acesteî arme, paralel cu întărirea continuă a încrederii şi colaborării dintre ţări o problemă arzătoare ce stă în faţa omenirii".

Distrugerea tuturor stocurilor de arme nucleare şi înlăturarea primejdiei unui război atomic, se spune în raport, constituie un pas necesar pe calea spre izbăvirea omenirii de război şi de povara înarmărilor.

Este însă de pe acum evident că distrugerea efectivă a armei nucleare nu poate fi înfăptuită fără legătură cu soluţionarea celorlalte probleme. Ea trebuie să fie parte componentă a planului general de dezarmare.

Raportul expune un plan de înfăptuire a dezarmării generale, plan care prevede încetarea exploziilor nucleare experimentale; un angajament solemn de a nu folosi arma nucleară; distrugerea armei nucleare şi dezarmarea considerabilă treptată pe etape supusă unui strict control; un sistem nepărtinitor de control, care va face cu neputinţă pentru orice ţară ocolirea acestui control şi care prevede instituirea unor posturi de observatori în porturi, pe lîngă obiective militare, la uzine militare, în apropierea locurilor de extracţie a materiilor prime atomice, la întreprinderile industriei atomice ş.a.m.d.

Toate acestea, se subliniază în raport, au şi fost puse de acord în principiu în planurile anglo-francez şi sovietic, care se află în prezent în studiul Comisiei O.N.U. pentru dezarmare.

În scopul extinderii acestui plan asupra tuturor ţărilor este necesar să fie convocată o conferinţă la care să participe toate guvernele, atît ale ţărilor membre ale O.N.U., cît şi ale celor care nu sînt membre ale O.N.U.

O dezarmare efectivă şi înlăturarea primejdiei unui război atomic vor deschide uriaşe posibilităţi care pot fi folosite pentru binele omenirii.

Apropiata întîlnire a şefilor guvernelor celor patru mari puteri la Geneva, se spune în încheiere în raport, deschide largi perspective. Popoarele lumii cer şi vor obţine succesul acestei întîlniri.

Raportul comisiei „Blocurilor militare şi securitatea"

Comisia a constituit trei subcomisii: subcomisia pentru problema germană, subcomisia pentru problemele O.N.U. şi subcomisia pentru problemele ţărilor Asiei şi Orientului Mijlociu.

Subcomisia pentru problema germană arată în recomandările sale că pacea este primejduită datorită scindării Europei în blocuri militare, care s-a accentuat în urma acordurilor de la Paris.

Pentru înlăturarea acestei primejdii este necesară realizarea înţelegerii reciproce între toate statele Europei în scopul creării unui sistem de securitate colectivă. S.U.A. trebuie să fie invitate să ia parte la acest sistem de securitate.

De această nouă concepţie a securităţii europene, se spune în continuare în recomandări, este legată unificarea Germaniei. Ea poate fi realizată numai dacă condiţiile ei vor fi de aşa natură încît să excludă orice posibilitate de reînviere a militarismului german şi de participare a Germaniei la orice fel de alianţe militare.

Subcomisia pentru problemele O.N.U. cere în recomandările sale ca toate statele să accepte să se călăuzească de principiile respectului reciproc al integrităţii teritoriale şi suveranităţii, neagresiunii, neamestecului în treburile interne, egalităţii şi avantajului reciproc şi coexistenţei paşnice. Aceste principii constituie esenţa Cartei Naţiunilor Unite.

Subcomisia insistă ca Republicii Populare Chineze să i se acorde locul ce-i revine de drept în O. N. U.

Blocurile militare închise, se arată în recomandarea comisiei, includ ţări din care unele situate la mari depărtări una de alta, şi care sînt îndreptate împotriva securităţii altor state, nu pot fi considerate ca acorduri regionale admise de Carta O.N.U.

Subcomisia pentru problemele ţărilor Asiei şi Orientului Mijlociu subliniază în recomandările sale că deşi operaţiunile militare din Coreea şi Indochina au luat sfîrşit, situaţia din Asia continuă să inspire îngrijorare.

Adunarea cere retragerea tuturor armatelor străine şi desfiinţarea tuturor bazelor străine din Asia. Comisia insistă ca trupele portugheze aflate în Goa să fie retrase şi să înceapă imediat tratative pentru rezolvarea paşnică a acestor probleme. Cerem să fie organizate tratative asemănătoare între guvernele Indoneziei şi Olandei pentru rezolvarea paşnică a problemei Irianului de vest.

Deoarece Taivanul este neîndoielnic parte integrantă a Republicii Populare Chineze, numai evacuarea fără întîrziere a tuturor trupelor străine care staţionează acolo poate constitui o garanţie a păcii în această regiune.

Este necesar să fie respectate cu stricteţe acordurile de la Geneva şi să fie organizate alegeri generale libere în Vietnam, Laos şi Cambodgia în termenele stabilite de aceste acorduri.

Prevederile armistiţiului din Coreea trebuie să fie respectate cu stricteţe şi în cel mai scurt timp trebuie să fie convocată o conferinţă internaţională a ţărilor interesate pentru reglementarea paşnică a problemei coreene şi unificarea Coreei ca stat independent.

Recomandările Comisiei pentru suveranitatea naţională şi pace

In recomandările comisiei se subliniază că ea sprijină în unanimitate principiile conferinţei de la Bandung şi consideră că aceste principii constituie cea mai bună bază pentru menţinerea şi întărirea păcii în Asia şi Africa.

Participanţii la Adunare cer ca asupra ţărilor mici să nu planeze ameninţarea, să nu existe baze militare pe teritoriile lor, nimeni să nu se amestece în treburile lor interne, să nu se ducă o politică de presiuni economice.

Declarăm, se spune în recomandări, că pacea poate fi consolidată numai în următoarele condiţii:

1. Încetarea tuturor operaţiunilor militare şi măsurilor represive împotriva popoarelor coloniale care năzuiesc spre pace, independenţă şi în ţări ca Malaya, Kenya, Algeria, Maroc, Madagascar, Camerunul britanic şi francez şi altele;

2. Desfiinţarea bazelor militare, create în ţările coloniale împotriva voinţei acestor ţări şi care pun în primejdie securitatea lor;

3. Lichidarea oricărei împărţiri artificiale a ţărilor împotriva voinţei popoarelor lor, cum este cazul cu Goa, Irianul de vest, Togo ş.a.m.d.

Greve în ţările Americii Latine

SANTIAGO DE CHILE 2 (Agerpres). Din surse oficiale se anunţă că greva muncitorilor feroviari şi a salariaţilor P.T.T. din Chile a devenit totală. In statul Santiago au fost întrerupte de asemenea transporturile în comun.

Pe de altă parte, au declarat grevă 4.000 de muncitori de la oţelăriile din Huachipato, în apropiere de Concepcion.

Toate grevele din Chile au drept scop mărirea salariilor. După cum relatează agenţiile de presă americane, nivelul de trai al oamenilor muncii din Chile a scăzut extrem de mult în ultimul timp din cauza inflaţiei. Anul trecut, costul vieţii a crescut cu 78%. In cursul primelor şase luni ale anului curent, puterea de cumpărare a monetei chiliene — pesoul — a scăzut cu 84%.

★

SANTOS 2 (Agerpres).—Associated Press anunţă că 3.000 de muncitori portuari din Santos — cel mai mare port din Brazilia pentru exportul cafelei — au declarat grevă cerînd mărirea salariilor. Din Rio de Janeiro a fost trimis la Santos un detaşament de infanterie marină.

Din cauza grevei au fost imobilizate 45 de vase comerciale.

★

QUITO 2 (Agerpres). — Vineri seara la Ecuador a fost decretată starea excepţională în urma grevei celor 7.000 de muncitori feroviari care durează de cîteva zile. Muncitorii cer plata salariilor lor pe ultimele zece săptămîni.

În cîteva rînduri

● *La 1 iulie a sosit la Varşovia delegaţia Republicii Populare Romîne în frunte cu Marcel Popescu, ministrul Comerţului Exterior, care va participa la ceremonia deschiderii celui de al 24-lea Tîrg internaţional de la Poznan. (PAP).*

● *Revista progresistă greacă „La Voix de la Grèce" relatează că autorităţile poliţieneşti din localitatea Arta au arestat pe reprezentantul editurii „Polikos", confiscînd în acelaşi timp numeroase cărţi, printre care: „Călătorie în Uniunea Sovietică" de scriitorul Dimitri Fotiadis, „Istoria revoluţiei greceşti" (1821) de Finley, „Furtuna" şi „Al nouălea val" de Ilya Ehrenburg, „Mitrea Cocor" de Mihail Sadoveanu şi altele. (Agerpres).*

● *Recent a avut loc în Berlinul occidental o consfătuire a „Comitetului pentru promovarea comerţului german" din care fac parte numeroşi comercianţi şi industriaşi vest-germani şi din R. D. Germană. Toţi vorbitorii s-au pronunţat pentru normalizarea relaţiilor comerciale între Germania occidentală şi Uniunea Sovietică. (Agerpres).*

● *Agenţiile de presă anunţă că un grup de deputaţi indieni aparţinînd tuturor partidelor reprezentate în parlament vor organiza în curînd „un marş paşnic spre Goa". Această ştire a fost anunţată de doctorul Lanka Sundaram, deputat în parlamentul indian cu prilejul unei reuniuni a comitetului parlamentar pentru eliberarea posesiunii Goa de sub dominaţia colonialiştilor portughezi. Dr. Lanka a precizat că acest marş va fi condus de A. K. Gopalan, conducătorul grupului parlamentar comunist. (Agerpres).*

● *Casa Albă a anunţat că în toamna acestui an Castillo Armas, dictatorul Guatemalei, va face o vizită oficială în Statele Unite la invitaţia preşedintelui Eisenhower. (Agerpres).*

● *Agenţia France Presse anunţă că guvernul libanez a acceptat propunerea S.U.A. de a primi un „ajutor" în sumă de 5 milioane de dolari. Acest ajutor este acordat Libanului în cadrul punctului 4 din programul Truman cu privire la „ajutorarea" ţărilor slab dezvoltate. (Agerpres).*

● *In anul financiar trecut S.U.A. au trimis în Coreea de sud diferit armament în sumă de 250.000.000 de dolari. In următorul an financiar guvernul american intenţionează să acorde Coreei de sud 460.000.000 de dolari, dintre care 180.000.000 sînt afectaţi direct scopurilor de război. (TASS).*

● *In semn de protest împotriva noilor impozite asupra exporturilor de bumbac, mai multe sute de ţărani mexicani au ridicat baraje pe şoselele care duc spre oraşul Matamoros, situat pe fluviul Rio Grande, la frontiera cu Statele Unite. Circulaţia pe şosele a fost întreruptă. Autorităţile au trimis împotriva ţăranilor detaşamente ale forţelor armate. (Agerpres).*

● *Un avion de transport de tip C-47, aparţinînd forţelor aeriene ale S.U.A., s-a prăbuşit pe insula Sitkinak, situată la mai multe sute de kilometri de coasta peninsulei Alaska. Cele zece persoane aflate pe bordul avionului au fost ucise. (Associated Press).*

SPECTACOLE

TEATRE: Naţional „I. L. Caragiale" (sala Comedia), 15,00: Doamna nevăzută; 19,30: Ultima oră; Naţional „I. L. Caragiale" (Grădina Boema): 20,00: Gaţele; **Municipal**, 10: Ciinile grădinarului; 19,30: Visul unei nopţi de vară; **Tineretului**, 10: Libelula 19,00: Ani de pribegie; **Ansamblul de Estradă al R.P.R.** (calea Victoriei 174), 20,00: Cer cuvîntul; **Teatrul de vară „I. V. Stalin"**, 20,00: Visele se împlinesc; **Teatrul de vară „23 August"**, 20,30: Concert de muzică distractivă romînească; **Tăndărică** (grădina de vară — str. Doamnei 2), 20,30: Umor pe sfori; **Echipa artistică a C.C.A.** (grădina Victoria — calea Victoriei 117-119); 20,00: Din toată inima; **Circul de Stat**, 16,00 şi 20,00: Primăvara la circ.

CINEMATOGRAFE: **Patria, I. C. Frimu**: Campionul lumii; **Republica, Elena Pavel, Unirea, N. Bălcescu**: Vînătorul de mare; **Magheru, Gh. Doja**: Fiul pădurarului; **Filimon Sîrbu, Bucureşti, Grădina Progres**: Capete de clini; **Infrăţirea între popoare, Lumina, Popular, Libertăţii**: Moştenire însîngerată; **Maxim Gorki**: Parada tineretii; **Timpuri Noi**: Sporirea numărului păsărilor, Ştiinţă şi tehnică nr. 55/1954, Articul răutăcios, Victoria sportivelor sovietice; **Victoria**: Frumuseţea diavolului; **Tineretului**: Inima noastră; **Al. Popov**: Ivan cel Groaznic; **8 Martie, Flacăra**: Umberto D.; **Vasile Roaită**: Merele de aur; **Cultural**: Neamul Jurbinilor; **C. David**: Stiletul; **Al. Sahia, Arta, 1 Mai**: Mandy; **T. Vladimirescu**: Cei trei muschetari; **Munca**: Dama cu camelii; **Miorita, Ilie Pintilie**: Un om teribil; **Moşilor**: Intr-un port îndepărtat; **23 August**: Imblînzitoarea de tigri;

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA Piaţa Scînteii — Tel. 7.60.10—7.60.20 Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"
STAS — 3452-52